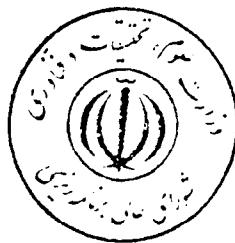




جمهوری اسلامی ایران  
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
شورای عالی برنامه‌ریزی



## مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

با چهار گرایش:

۱- گیاهان دریا      ۲- جانوران دریا

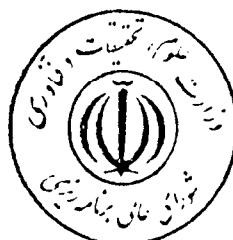
۳- بوم‌شناسی دریا      ۴- آبودگی دریا

گروه علوم پایه

کمیته تخصصی زیست‌شناسی

تصویب جلسه ۳۳۶ (فوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳

در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی



بسم الله الرحمن الرحيم

## برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

گروه: علوم پایه

رشته: زیست‌شناسی دریا

کمیته تخصصی: زیست‌شناسی

گرایش: ۱- گیاهان دریا ۲- جانوران دریا

۳- بوم‌شناسی دریا ۴- آلودگی دریا

کد رشته:

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۳۶ (نوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۲ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد براساس طرح پشتنهادی گروه علوم پایه برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

ماده ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجرا است.

الف: دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

ب: مؤسستی که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

ج: مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

ماده ۲) این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۲ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

ماده ۳) مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا با سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره جلسه ۳۲۶ ( فوق العاده ) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳

( ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی )

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا با گرایشهای :

۱ - گیاهان دریا ۲ - جانوران دریا ۳ - بوم‌شناسی دریا ۴ - آلودگی دریا

که از طرف گروه علوم پایه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.

۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره جلسه ۳۲۶ ( فوق العاده ) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳، در خصوص

برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

۱

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر مهدی گلشنی

رئیس گروه علوم پایه



رونوشت: آیه معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرماید.

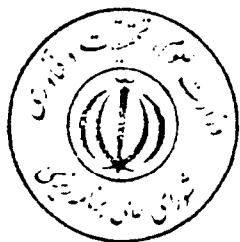
دکتر سید محمد کاظم نائینی

۲

دبیر شورای عالی برنامه ریزی

# فصل اول

## مشخصات کلی برنامه



بسم الله الرحمن الرحيم



## فصل اول

### برنامه دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

#### مقدمه

در تحقق اهداف فرهنگی مبنی بر تربیت کارشناسان ارشد متعدد و متخصص در زمینه‌های مختلف علوم پایه که در جهت رسیدن به خودکفایی، مورد نیاز جمهوری اسلامی ایران می‌باشند طرح دوره کارشناسی ارشد رشته‌های مختلف زیست‌شناسی دریا در کمیته تخصصی زیست‌شناسی گروه علوم پایه شورای عالی برنامه‌ریزی، در چهارچوب مصوبات پا اهداف کلی شورای عالی برنامه‌ریزی تدبیه و برای تصویب به شورای عالی برنامه‌ریزی تقدیم می‌دارد.

#### ۱ - تعریف و هدف

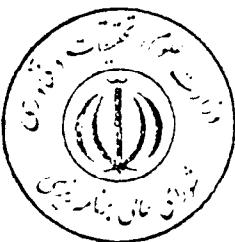
دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا از دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته در نظام آموزش عالی‌اند که اهداف آنها تربیت کارشناسان ارشد متعدد و متخصص به نحوی است که از مفاهیم اساسی زیست‌شناسی دریا آگاهی کافی داشته، جنبه‌های نظری و کاربردی مختلف آن را بشناسد و به علاوه با گذراندن دوره تخصصی در هر یک از رشته‌های جانوران دریا، گیاهان دریا، بوم‌شناسی دریا و آلودگی دریا بتوانند نیاز مراکز آموزشی، پژوهشی، تولیدی و خدماتی به کارشناسان ارشد را در زمینه مذکور برطرف نمایند.

#### ۲ - طول دوره و شکل نظام

براساس آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی، زمان تحصیل در این دوره حداقل ۲ و حداکثر سه سال است که شامل مدت زمان لازم جهت گذرانیدن کلیه دروس (به استثنای دروس کمبود)، سمینار و پایان‌نامه می‌باشد. دانشجو موظف است حداقل تا پایان اولین نیمسال تحصیلی موضوع تحقیقات مربوط به پایان نامه تحصیلی خود را کاملاً مشخص نماید. در این دوره، هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال است که هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی می‌باشد. نظام آموزشی این دوره واحدی است و برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت آموزش و برای هر واحد عملی ۳۲ ساعت کامل، منظور شده است. حداقل وحدات مجاز تعداد واحدها، دروس کمبود و سایر مقررات این برنامه مطابق آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشد.

### ۳ - واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد با احتساب سمینار و پایان نامه برای فراغت از تحصیل در این مقطع ۳۲ واحد است. (بدون احتساب دروس کمبود)



الف) دروس تخصصی الزامی	۱۲ واحد
ب) دروس تخصصی اختیاری	۱۰ واحد
ج) سمینار	۱ و ۲ واحد
د) پایان نامه	۸ واحد

۱ - ۳ - گذرانیدن دو سمینار در قالب یک سمینار دو واحدی و در زمینه‌ای خارج از موضوع پایان نامه برای هر دانشجو توصیه می‌شود.

۲ - ۳ - هر رانشجو بوفل است که در زمینه تحصیلات تخصصی خود یک پروژه تحقیقات را که موضوع آن حقیقت امکان در جهت شناخت و یا رفع مشکلات حیاتی بوده، قابل اجرا و دارای ارزش علمی تخصصی و نوآوری باشد انتخاب کرده. پس از تأیید استاد راهنمای تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی محل تحصیل خود، تحقیقات لازم و کافی در موضوع پروژه تا حصول نتایج علمی قابل قبول به عمل آورده نتایج حاصل را به صورت پایان نامه به استاد راهنمای کمیته تحصیلات تکمیلی ارائه نماید.

شرط فراغت از تحصیل هر دانشجو در دوره کارشناسی ارشد، علاوه بر گذرانیدن دروس کمبود و کلیه دروس پیش‌بینی شده، انجام پروژه تحقیقاتی، ارائه پایان نامه مربوطه و کسب موفقیت در دفاع از پایان نامه است. هیأت داوران نظر نهایی خود را بصورت قبول یا رد و با دادن نمره صفر تا ۲۰ به ۸ واحد پایان نامه اعلام میدارد. جلسه داوری به پیشنهاد و با شرکت استاد راهنمای پایان نامه و تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی گروه تشکیل خواهد شد و در آن علاوه بر استاد راهنمای پایان نامه دو داور دیگر شرکت خواهند داشت. داوران از صاحب‌نظران زمینه تحصیلی تخصصی دانشجو و حتی المقدور از خارج از دانشگاه محل تحصیل دانشجو خواهند بود.

۴ - به دانشجویانی که در اولین دفاع از پایان نامه خود قبول نشوند فقط یکبار دیگر فرصت داده می‌شود تا حداقل پس از یک نیمسال تحصیلی مجددًا از پایان نامه خود دفاع کنند، مشروط بر آن که مدت تحصیل آنها از یک نیمسال بیش از مدت مجاز مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی تجاوز ننماید.

۵ - کمیته تحصیلات تکمیلی گروه می‌تواند به پیشنهاد استاد راهنمای دوره‌های کارورزی ویژه‌ای را برای هر دانشجو منظور نماید. گذرانیدن این نوع دوره‌های کارورزی با کسب کوامی لازم و بدون احتساب واحد برای دانشجو الزامی می‌باشد.

۶ - دانشجویان دروس اختیاری را که از بین دروس اختیاری مصوب (باتوجه به بخش‌نامه تفویض اختیارات) ارائه می‌شود انتخاب خواهند کرد.

تبصره - انتخاب دروس اختیاری از بین دروس مصوب رشته‌های دیگر زیست‌شناسی مشروط به موافقت کمیته تحصیلات تکمیلی گروه بلامانع است.

#### ۴ - نقش و توانایی

فارغ التحصیلان دوره کارشناسی ارشد رشته زیست‌شناسی دریا می‌توانند در مؤسسات آموزش عالی به عنوان مربی برای رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی مشغول کار شده یا به عنوان کارشناسان ارشد (خبره) در وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات پژوهشی تولیدی خدماتی از جمله: شبیلات، محیط‌زیست، مراکز تحقیقاتی دریایی، بهداشتی، پزشکی، داروئی، صنایع غذایی در زمینه تحصیلات تخصصی خود فعالیت نمایند.

#### ۵ - ضرورت و اهمیت

نیاز مبرم و کسترده دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی، وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و مراکز پژوهشی، تولیدی و خدماتی به کارشناسان ارشد اهمیت این رشته را نشان می‌دهد.

#### ۶ - نحوه پذیرش دانشجو

پذیرش دانشجو با برگزاری امتحان ورودی کتبی و شفافی انجام می‌پذیرد. ملاک گزینش دانشجو نمره امتحان کتبی و مصاحبه است که  $80$  درصد نمره به امتحان کتبی و  $20$  درصد نمره به مصاحبه اختصاص می‌یابد. کسانی می‌توانند در آزمون این دوره شرکت و پس از قبولی، این دوره را بگذرانند که دارای دانشنامه کارشناسی در گرایش‌های مختلف رشته زیست‌شناسی و رشته زیست‌شناسی سلولی و ملکولی از دانشگاه‌های معترف داخل یا خارج باشند.

#### ۷ - دروس کمبود

##### الف - دروس کمبود مشترک

- آنلر پیشرفت و احتمال در زیست‌شناسی      ۲ واحد نظری

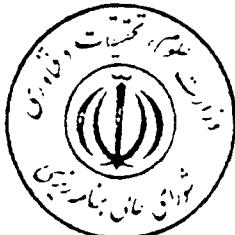
- کاربرد کامپیوتر در علوم زیستی      ۲ واحد نظری - عملی

گذرانیدن دو درس فوق الذکر برای کلیه دانشجویان دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا که در دوره کارشناسی خود این دو درس یا معادل آنها را نگذرانیده‌اند به عنوان دروس کمبود ضروری است.

ب - دروس کمبود دیگر در چارچوب مقررات، با تصویب کمیته تحصیلات تكمیلی گروه و با توجه به وضعیت قبلی دانشجو تعیین می‌شود.

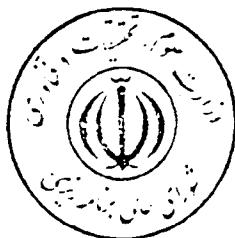
#### ۸ - رشته‌ها و گرایشها

- رشته زیست‌شناسی دریا با چهار گرایش: ۱- جانوران دریا، ۲- گیاهان دریا، ۳- بوم‌شناسی دریا، ۴- آبودگی دریا ارائه می‌شود.



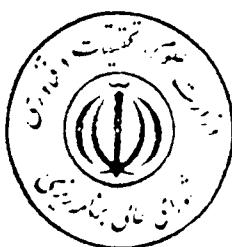
## فصل دوّم

### برنامه و جداول دروس



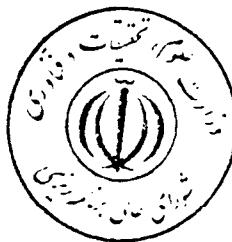
دروس الزامی مشترک بین گرایش‌های دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

کد	نام درس	تعداد	مجموع ساعت	نظری عملی	پیش‌نیاز مان‌ارائه درس
	زیست‌شناسی پیشرفت‌دهنده دریا	۲	۳۶	۳۶	
	بوم‌شناسی پیشرفت‌دهنده دریا	۲	۴۸	۱۶	۳۲
	مدیریت و اثرات انسان بر دریاهای ایران	۲	۳۶	۳۶	۳۶
	ویژگیهای غیرزیستی آبهای دریایی ایران (دریای خزر)	۲	۳۶	۳۶	۳۶
	ویژگیهای غیرزیستی آبهای دریایی ایران (خليج فارس و دریای عمان)	۲	۳۶	۳۶	۳۶
	ویژگیهای زیستی آبهای دریایی ایران (دریای خزر)	۲	۴۸	۱۶	۳۲
	ویژگیهای زیستی آبهای دریایی ایران (خليج فارس و دریای عمان)	۲	۴۸	۱۶	۳۲
	آلودگیهای آبهای دریایی ایران (دریای خزر)	۲	۴۸	۱۶	۳۲
	آلودگیهای آبهای دریایی ایران (خليج فارس و دریای عمان)	۲	۴۸	۱۶	۳۲
جمع					۱۲



((P))

جمهوری اسلامی ایران  
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
شورای عالی برنامه‌ریزی



## مشخصات کلی برنامه و سرفصل دروس

دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

با چهار گرایش:

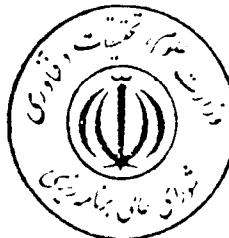
- |                   |                 |
|-------------------|-----------------|
| ۱- گیاهان دریا    | ۲- جانوران دریا |
| ۳- بوم‌شناسی دریا | ۴- آبودگی دریا  |

گروه علوم پایه

کمیته تخصصی زیست‌شناسی

مصوب جلسه ۳۳۶ (فوق العاده) شورای سرتاسری مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳

در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی



بسم الله الرحمن الرحيم

## برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

گروه: علوم پایه

رشته: زیست‌شناسی دریا

گرایش: ۱- گیاهان دریا ۲- جانوران دریا

۳- بوم‌شناسی دریا ۴- آلودگی دریا

کد رشته:

دوره: کارشناسی ارشد

شورای عالی برنامه‌ریزی در جلسه ۳۳۶ (نوق‌العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳ که در ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه‌ریزی تشکیل شد براساس طرح پیشنهادی گروه علوم پایه برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا را در سه فصل (مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس) به شرح پیوست تصویب کرد و مقرر می‌دارد:

**ماده ۱)** برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا از تاریخ تصویب برای کلیه دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی کشور که مشخصات زیر را دارند، لازم‌الاجرا است.

**الف :** دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی که زیر نظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اداره می‌شوند.

**ب :** مؤسستای که با اجازه رسمی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و براساس قوانین، تأسیس می‌شوند و بنابراین تابع مصوبات شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشند.

**ج :** مؤسسات آموزش عالی دیگر که مطابق قوانین خاص تشکیل می‌شوند و باید تابع ضوابط دانشگاهی جمهوری اسلامی ایران باشند.

**ماده ۲)** این برنامه از تاریخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳ برای دانشجویانی که از این تاریخ به بعد وارد دانشگاه می‌شوند لازم‌الاجرا است.

**ماده ۳)** مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا با سه فصل مشخصات کلی، برنامه و سرفصل دروس برای اجرا به معاونت آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ابلاغ می‌شود.

رأی صادره جلسه ۳۲۶ (نوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳  
(ادامه جلسه ۴۱۴ شورای عالی برنامه ریزی)

در خصوص برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

- ۱) برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا با گرایشهای:  
۱- گیاهان دریا ۲- جانوران دریا ۳- بوم‌شناسی دریا ۴- آلودگی دریا  
که از طرف گروه علوم پایه پیشنهاد شده بود، با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- ۲) این برنامه از تاریخ تصویب قابل اجرا است

رأی صادره جلسه ۳۲۶ (نوق العاده) شورای سرپرستان مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲۳، در خصوص  
برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا صحیح است، به مورد اجرا گذاشته شود.

دکتر مصطفی معین

۲

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری

دکتر مهدی گلشنی

رئیس گروه علوم پایه



رونوشت: به معاونت محترم آموزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری  
خواهشمند است به واحدهای مجری ابلاغ فرماید.

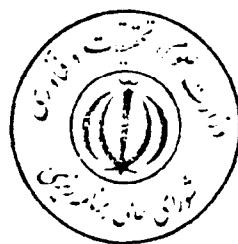
دکتر سید محمد کاظم نائینی

۳

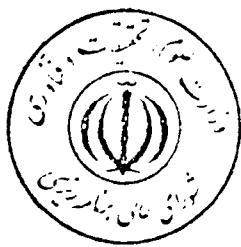
دبیر شورای عالی برنامه ریزی

# فصل اول

## مشخصات کلی برنامه



بسم الله الرحمن الرحيم



## فصل اول

### برنامه دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا

#### مقدمه

در تحقق اهداف فرهنگی مبنی بر تربیت کارشناسان ارشد متعدد و متخصص در زمینه‌های مختلف علوم پایه که در جهت رسیدن به خودکفایی، مورد نیاز جمهوری اسلامی ایران می‌باشند طرح دوره کارشناسی ارشد رشته‌های مختلف زیست‌شناسی دریا در کمیته تخصصی زیست‌شناسی کروه علوم پایه شورای عالی برنامه‌ریزی، در چهارچوب مصوبات و اهداف کلی شورای عالی برنامه‌ریزی تئیه و برای تصویب به شورای عالی برنامه‌ریزی تقدیم می‌دارد.

#### ۱ - تعریف و هدف

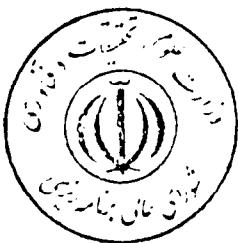
دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا از دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته در نظام آموزش عالی‌اند که اهداف آنها تربیت کارشناسان ارشد متعدد و متخصص به نحوی است که از مفاهیم اساسی زیست‌شناسی دریا آگاهی کافی داشته، جنبه‌های نظری و کاربردی مختلف آن را بشناسد و به علاوه با گذراندن دوره تخصصی در هر یک از رشته‌های جانوران دریا، گیاهان دریا، بوم‌شناسی دریا و آلودگی دریا بتوانند نیاز مراکز آموزشی، پژوهشی، تولیدی و خدماتی به کارشناسان ارشد را در زمینه مذکور بر طرف نمایند.

#### ۲ - طول دوره و شکل نظام

براساس آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی، زمان تحصیل در این دوره حداقل ۲ و حداً کثیر سه سال است که شامل مدت زمان لازم جهت گذراندن کلیه دروس (به استثنای دروس کمبود)، سمینار و پایان‌نامه می‌باشد. دانشجو موظف است حداقل تا پایان اولین نیمسال تحصیلی موضوع تحقیقات مربوط به پایان‌نامه تحصیلی خود را کاملاً مشخص نماید. در این دوره، هر سال تحصیلی شامل دو نیمسال است که هر نیمسال ۱۶ هفته کامل آموزشی می‌باشد. نظام آموزشی این دوره واحدی است و برای هر واحد درس نظری در هر نیمسال ۱۶ ساعت آموزش و برای هر واحد عملی ۳۲ ساعت کامل، منظور شده است. حداقل و حداقل مجاز تعداد واحدها، دروس کمبود و سایر مقررات این برنامه مطابق آیین‌نامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی می‌باشد.

### ۳ - واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای درسی دوره کارشناسی ارشد با احتساب سمینار و پایاننامه برای فراغت از تحصیل در این سقطع ۳۲ واحد است. (بدون احتساب دروس کمبود)



الف) دروس تخصصی الزامی	۱۲ واحد
ب) دروس تخصصی اختیاری	۱۰ واحد
ج) سمینار	۱ و ۲ واحد
د) پایان نامه	۸ واحد

۱ - ۳ - گذرانیدن دو سمینار در قالب یک سمینار دو واحدی و در زمینه‌ای خارج از موضوع پایاننامه برای هر دانشجو توصیه می‌شود.

۲ - ۳ - هر دانشجو موفق است که در زمینه تحصیلات تخصصی خود یک پروژه تحقیقات را که موضوع آن حتی امکان در جهت شناخت و یا رفع مشکلات حیاتی بوده، قابل اجرا و دارای ارزش علمی تخصصی و نوآوری باشد انتخاب کرده. پس از تأیید استاد راهنمای و تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی گروه آموزشی محل تحصیل خود، تحقیقات لازم و کافی در موضوع پروژه تا حصول نتایج علمی قابل قبول به عمل آورده نتایج حاصل را به صورت پایاننامه به استاد راهنمای و کمیته تحصیلات تکمیلی ارائه نماید.

شرط فراغت از تحصیل هر دانشجو در دوره کارشناسی ارشد، علاوه بر گذرانیدن دروس کمبود و کلیه دروس پیش‌بینی شده، انجام پروژه تحقیقاتی، ارائه پایاننامه مربوطه و کسب موفقیت در دفاع از پایاننامه است. هیأت داوران نظر نهایی خود را بصورت قبول یا رد و با دادن نمره صفر تا ۲۰ به ۸ واحد پایاننامه اعلام میدارد. جلسه داوری به پیشنهاد و با شرکت استاد راهنمای پایاننامه و تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی گروه تشکیل خواهد شد و در آن علاوه بر استاد راهنمای پایاننامه دو داور دیگر شرکت خواهند داشت. داوران از صاحب‌نظران زمینه تحصیلی تخصصی دانشجو و حتی المقدور از خارج از دانشگاه محل تحصیل دانشجو خواهند بود.

۳ - ۴ - به دانشجویانی که در اولین دفاع از پایاننامه خود قبول نشوند فقط یکبار دیگر فرصت داده می‌شود تا حداقل پس از یک نیمسال تحصیلی مجددًا از پایاننامه خود دفاع کنند، مشروط بر آن که مدت تحصیل آنها از یک نیمسال بیش از مدت مجاز مصوب شورای عالی برنامه‌ریزی تجاوز ننماید.

۴ - ۴ - کمیته تحصیلات تکمیلی گروه می‌تواند به پیشنهاد استاد راهنمای دوردهای کارورزی ویژه‌ای را برای هر دانشجو منظور نماید. گذرانیدن این نوع دوردهای کارورزی با کسب گواهی لازم و بدون احتساب واحد برای دانشجو الزامی می‌باشد.

۵ - ۵ - دانشجویان دروس اختیاری را که از بین دروس اختیاری مصوب (با توجه به بخش‌نامه تفویض اختیارات) ارائه می‌شود انتخاب خواهند کرد.

تبصره - انتخاب دروس اختیاری از بین دروس مصوب رشته‌های دیگر زیست‌شناسی مشروط به موافقت کمیته تحصیلات تکمیلی گروه بلامانع است.

#### ۴ - نقش و توانایی

فارغ‌التحصیلان دوره کارشناسی ارشد رشته زیست‌شناسی دریا می‌توانند در مؤسسات آموزش عالی به عنوان مربی برای رفع نیازهای آموزشی و پژوهشی مشغول کار شده یا به عنوان کارشناسان ارشد (خبره) در وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات پژوهشی تولیدی خدماتی از جمله: شیلات، محیط‌زیست، مراکز تحقیقاتی دریایی، بهداشتی، پزشکی، دارویی، صنایع غذایی در زمینه تحصیلات تخصصی خود فعالیت نمایند.

#### ۵ - ضرورت و اهمیت

نیاز مبرم و گسترده دانشگاهها، مؤسسات آموزش عالی، وزارت‌خانه‌ها، مؤسسات و مراکز پژوهشی، تولیدی و خدماتی به کارشناسان ارشد اهمیت این رشته را نشان می‌دهد.

#### ۶ - نحوه پذیرش دانشجو

پذیرش دانشجو با برگزاری امتحان ورودی کتبی و شفاهی انجام می‌پذیرد. ملاک گزینش دانشجو نمره امتحان کتبی و مصاحبه است که ۸۰ درصد نمره به امتحان کتبی و ۲۰ درصد نمره به مصاحبه اختصاص می‌یابد.  
کسانی می‌توانند در آزمون این دوره شرکت و پس از قبولی، این دوره را بگذرانند که دارای دانشنامه کارشناسی در گرایش‌های مختلف رشته زیست‌شناسی و رشته زیست‌شناسی سلولی و ملکولی از دانشگاه‌های معترف داخل یا خارج باشند.

#### ۷ - دروس کمبود

##### الف - دروس کمبود مشترک

- آنلاین پیشرفت و احتمال در زیست‌شناسی

##### ۲ واحد نظری

- کاربرد کامپیوتر در علوم زیستی

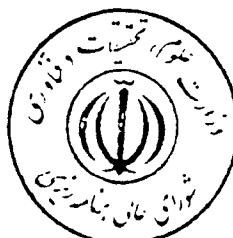
##### ۲ واحد نظری - عملی

گزرانیدن دو درس فوق الذکر برای کلیه دانشجویان دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی دریا که در دوره کارشناسی خود این دو درس یا معادل آنها را نگزaranیده‌اند به عنوان دروس کمبود ضروری است.

ب - دروس کمبود دیگر در چارچوب مقررات، با تصویب کمیته تحصیلات تکمیلی گروه و با توجه به وضعیت قبلی دانشجو تعیین می‌شود.

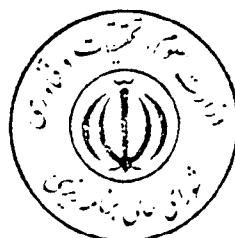
#### ۸ - رشته‌ها و گرایشها

- رشته زیست‌شناسی دریا با چهار گرایش: ۱- جانوران دریا، ۲- گیاهان دریا، ۳- بوم‌شناسی دریا، ۴- آلودگی دریا ارائه می‌شود.

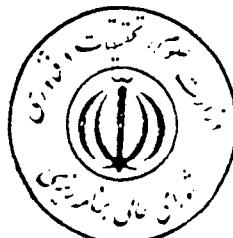


## فصل دوّم

### برنامه و جداول دروس



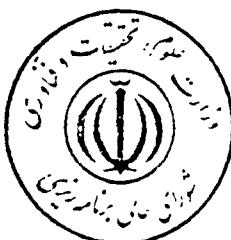
دروس الزامی مشترک بین گرایش‌های دوره کارشناسی ارشد زیست‌شناسی در پایا



دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد زیست شناسی دریا - گرایش گیاهان دریایی

کد	نام درس	تعداد واحد	جمع	نظری عملی	ساعت	زمان ارائه یا پیشnیاز
	زیست شناسی فیتوپلانکتونهای دریایی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	کوفیزبولوژی گیاهان دریایی	۲	۳۴	۱۶	۳۲	
	گیاهان دریایی ایران	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	تکثیر و پرورش گیاهان دریایی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	غواصی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	فناوری زیستی گیاهان دریایی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	سنجهش از دور	۲	۴۸	۱۶	۳۲	

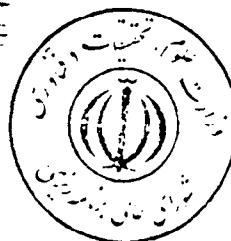
تعداد ۱۰ واحد از میان دروس بالا انتخاب شود



دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد زیست شناسی دریا - گرایش بوم شناسی دریا

کد	نام درس	تعداد واحد	جمع	نظری عملی	ساعت	زمان ارایه یا پیشیاز
	سیرانژی در دریا	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	فناوری‌های بوم شناختی در دریا	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	تنوع زیستی و گسترش جغرافیائی آبزیان دریائی ایران	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	بوم سازگانهای آبهای دریائی ایران	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	اکروفیزیولوژی آبزیان دریائی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	توسعه پایدار در دریاهای	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	بوم شناسی خورهار مصب ها	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	بوم شناسی آبهای دور از ساحل	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	بوم شناسی اعماق دریا	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	پوتری فیکاسیون آبهای دریائی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	مهاجرت آبزیان دریائی	۲	۴۸	۱۶	۳۲	
	سنجهش از دور	۲	۴۸	۱۶	۳۲	

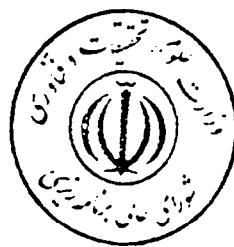
۱۰ واحد از دروس بالا انتخاب شود



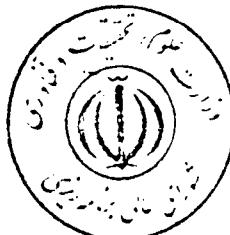
دروس اختیاری دوره کارشناسی ارشد زیست شناسی دریا - گرایش آلودگی دریاها

کد	نام درس	تعداد واحد	جمع	ساعت	نظری	عملی	زمان ارایه یا پیشیاز
	آلاینده های کائی و اثرات آنها بر دریاها	۲	۴۸	۱۶		۳۲	
	آلاینده های آلی و اثرات آنها بر دریاها	۲	۴۸	۱۶		۳۲	
	روشهای پیشگیری و مبارزه با آلودگیهای دریاها	۲	۴۸	۱۶		۳۲	
	استانداردهای سلامت آبزیان و انسان سنجش از دور	۲	۴۸	۱۶		۳۲	
	سم شناسی آبزیان	۲	۴۸	۱۶		۳۲	

تعداد ۱۰ واحد از دروس بالا انتخاب شود.



## زیست‌شناسی پیشنهاده دریا



تعداد واحد: ۲  
نوع واحد: نظری

آب شور به عنوان یک محیط زندگی - غایبات محیط آب شور - کشف افیانوسها - آبهای شور جهان - خصوصیات آب شور - نقش نور و حرارت در جمیعتهای جانوری و گیاهی - رابطه شریعی، حرارت و ترکم مزاد در آب - حرکت در دریا - جزو مد - موجهای سفری - تسمیات محیط دریا - نظریه‌های اکرلوزیکر و بیولوزیکر (سلول در آب شور) - سازش به زندگی دریایی - نقش شریعی در رفتار تولید مثلث - فتر سنتزگیاهی - تشیم بندی فیبر پلانکتونها (تولیدات اولیه) - طرحهای فصلی تولیدات اولیه - علف دریایی **Sea Weeds** (خصوصیات رشد و تولید مثلث) - تکسونومی جانوری - خصوصیات کلی جانوران (واجد **Lophophore**) - سرم - تنان - جانوران کرم مانند، کرم‌های حلقوی، بند پایان، خارتنا، جانوران حد واسط) - کلبات مهره، داران - جوامع کف زی - شرایط زندگی در کف دریا و خصوصیات آن - رابطه رسربات و جانوران - پراکندگی لارو - جوامع ساحلی - سواحل صخره‌ای - سواحل پیاسه‌ای و گلی - خردها و خلیج‌ها - بستر مرجانی (آناتومی، انحصار زندگی، رشد) - تشکیل پهنهای مرجانی - جوامع جانوری ناحیه **Subtidal** - رابطه سطح و بستر دریا - جوامع جانوری آبهای عمیق - چشمتهای آب گرم عمق دریا و تاثیر آنها بر جوامع جانوری - زئوپلانکتونها - مهاجرت عمردی - نغذیه - پراکندگی **Schooling - Nektons** - و نقش آن در زندگی ماهیان - مهاجرت ماهیان - انسان و دریا - آبودگی دریا (فاضلاب، نفت، زباله).

### منابع:

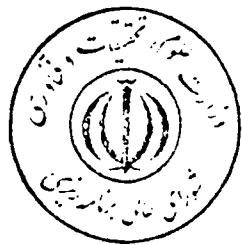
1-Barnes,H.2000.Oceanography and Marine Biology(Annual Review Vol.38) Taylor and Francis,Pub.

2-Berta,a.and J.L.Sumich.1999.Marine Mammals.Academic Press.

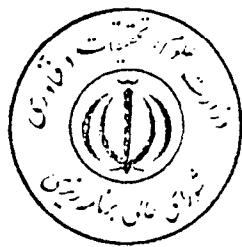
3-Knox,G.A.2001.The Ecology of Sea Shores.CRC Press.

4-Sumich,J.L.1999.An Introduction to the Biology of Marine Life.McGraw-Hill.

5-Southward,A.J.,P.A.Tyler,C.M.Young and L.Fuiman.2000.Advances in Marine Biology(Vol.38 , 39 ).Academic Press.



## برم شناسی پیشرفتی دریا



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

۱- منطقه جزیری - مدي <sup>intertidal zone</sup>

ویژگیهای و شرایط زست محیطی (کشندها، درجه حرارت، شوری، اثرات امواج ...)

- سازش موجودات مناطق جزیری - مدي

- مقاومت در مقابل غلبه شنبی - نگهداری تعادل حرارتی - نشنهای مکانیکی - تنفس تغذیه

- تولید مثل.

- سواحل صخره ای - طبله بندی - عوامل طبله بندی فیزیکی و زیستی.

- مناطق جزیری و مدي ابتدایی - گسترش های محلی - نوالی - گسترش افتشی - حریضچه های

کشنده - سواحل ماسه ای (شرایط زست محیطی - سازش موجودات زنده - انواع موجودات

زنده - بیولوژی تغذیه - جمعیت های جانوری ... و محافظت شده) - سواحل گلی (ویژگیهای

فیزیکی و سازشهای زیستی - گروههای جانوری - بیولوژی تغذیه - ساختار غذایی - منطقه

بندی و ساختار اجتماعات جانوری - ماهیهای منطقه کشنده - پرندگان منطقه کشنده ) -

میروفرنها (تعریف - ویژگیهای زیست محیطی - ساختار و ترکیب تجمع ها - نمونه برداری) -

- ارتباط میروفرنها و ماکروفرنها - تنوع و گسترش گونه ای.

۲- مناطق لب شور (Salt marshes) انواع مناطق لب شور -

ویژگیهای فیزیکی - گیاهان پلاکتونی مناطق لب شور - سازش موجودات زنده مناطق لب

شور - سازش های ریخت شناختی - سازشهای فیزیولوژیک - سازشهای رفتاری - اکولوژی

مناطق لب شور (نوان تولیدی - ساختار غذایی، چرخه شبکه خذایی - چرخه پلاکتونی ) -

مردابهای ساحلی (تعریف - عوامل زیست محیطی و ترکیب و گسترش - طبله بندی - علل

طببله بندی - ارتباطات و شبکه غذایی ...) - آبهای عمیق زیر جزیری و مدي (تعریف - عوامل

زیست محیطی - بستر های بدون رویش گیاهی، کف زیان درون بستری - گسترش عمودی -

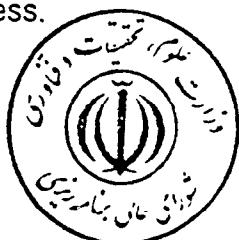
الگوهای جمعیتی - پابداری و تغییرات - بستر های جلبکی و جنگل اکولوژی و چرخه زیستی -

جمعیت های علنهای دریایی - بیولوژی کف زیان، دریاهای فطیبی .

منابع:

۱- نجلی پور، م. ۱۳۷۳ . بررسی تکمیلی سبزه‌مانک و انتشار سواحل ایرانی خلیج فارس  
ترجمه گلبرگ نجلی پور - سازمان تحقیقات شیلات ایران .

- 1- Barret , L. 1983 . Ecological stady of rocky shores on the south coast  
of oman , Kuwait Act . Plan. RoPME.
- 2- Bason , P. W. etal . 1977. Biotops of the Western Persian Gulf .  
Aramco, Saudi Arabia.
- 3- Burchard , J.E. 1979 coral fauna of the Western Persian Gulf . Aramvo  
soudi Arabia.
- 4- Coad ,B. W. 1996 . Fishes of the persian Gulf and sea of Oman.  
Ottawa, Carada.
- 5- Jones, D.A. 1977. Aguide to the intertidal Founa and flora of kuwait  
and Persian Gulf Bland ford press.



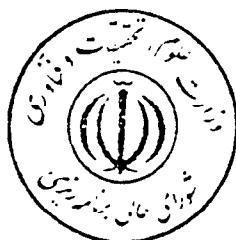
به منابع ارائه شده برای ویژگیهای زیستی دریای خزر توجه شود .

## مدیریت و اثرات انسان بر دریاها

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

تأثیرات انسان بر دریاها از طبق حمل و نقل و تراویث دریاها - بهره وری از منابع دریاها  
- صبد بی رویه تخریب اکرسیستم های ساحلی شامل خورها و مصب ها - دلتاها - نالاب ها  
تأثیر دخالت انسان در تخریب رودخانه ها در تعدد اکولوژیکی و بیولوژیکی دریاها - تغییر  
بهره وری - منابع غیر زیستی با منابع زیستی در دریاها - پیامدهای زیست محیطی ناشی از  
مسئل میانی در آبهای کشور.



## ویژگیهای غیر زیستی آبهای دریایی ایران (دریای خزر)

تعداد واحد : ۲

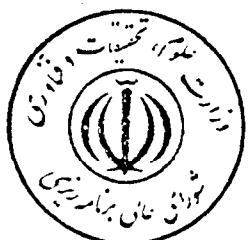
نوع واحد : نظری

### ۱- شناخت دریای خزر -

ویژگیهای جغرافیابی - اطراف دریای خزر - حوضه آبریز - زمین شناسی (نکامال دریای خزر -  
ژئو مرفولوژی حوضه آبریز- مرفولوژی و چگونگی خشکی ها- توبوگرافی ساحلی و  
فرسایش- منابع معدنی - رسوبات -

### ۲- هیدرولوژی

نوسانات سطح آب - اثرات بالا آمدن سطح آب در سواحل ایرانی دریای خزر تعادل آبی  
(بارندگی ، رودخانه ها) - جریانها (شمالی ، میانی ، جنوبی ، فصول سرد ، فصول گرم ) امواج -  
درجه حرارت - بخندان - ترمومکلابی (شمالی ، میانی ، جنوبی) شوری - اکسیژن - نیتریت -  
نیترات - فسفر - سیلیس - طبقه بندی عمومی آبهای دریای خزر - مقایسه با خلیج فارس و  
دریای عمان -



۳- رودخانه ها

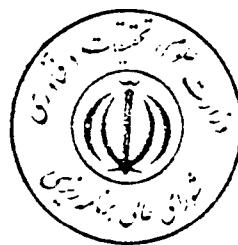
۴- خلیج ها (تالاب انزلی ، کیا شهر نکاله ، خلیج گرگان)  
۲۰ درصد مطالب بایستی در باره خلیج فارس و دریای عمان باشد .

1-zenkevich ,L . 1963. The caspian Sea . in : Biology of the seas of the USSR. George Allen and unwin ltd . London, 955 P.

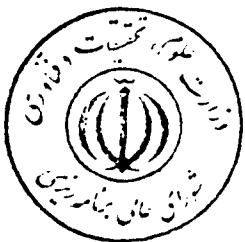
-2 UNDP, GEF, 1448. caspian Environment Programme . National report of the Islamic Republic of Iran . Dept. Env, 142p.

3- Irano - soviet Expedition , 1975-1977. Research and Study of  
the Southern caspian Sea. Dept. Env. Tehran.

- ۱- بررسی ۱۳۳۶. دریای خزر. چايخانه رنگی.
  - ۲- کازاچت، ای. ان، ماهیان دریای خزر و عرضه آبریزان، ترجمه ا- شریعتی (۱۳۷۱) -  
شیلات ایران (صفحه ۱۷)
- به منابع ارائه شده در سرفصل ویژگیهای غیرزیستی خلیج فارس و دریای عمان نوجه گردد.



ویژگیهای غیر زیستی آبهای دریایی ایران  
(خليج فارس و دریای عمان)



تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

۱- خصوصیات جغرافیایی طبیعی خلیج فارس و دریای عمان -

- موقعیت جغرافیایی - تناسبات کشوری خط ساحلی و کشورهای همسایه - کلبات زمین  
شناسی - ژئوگرافی سواحل - جزایر - جمعیت استانهای ساحلی و کشورهای همسایه

۲- اقلیم و آب و هوای

میزان خشکی - تپه های اقلیمی - اجزاء اقلیم - درجه حرارت - تبخیر - رطوبت نسبی  
بارندگی - باد - مقایسه موارد فوق با دریای خزر.

۳- حوضه های آبریز و رودخانه ها

۴- خصوصیات اقیانوس نگاری خلیج فارس و دریای عمان

- ویژگیهای حوضه های شامل عمرن و پستی و بلندی - منشاء و تکامل تشکیل حوضه -  
رسوبات بسته - منابع معدنی بستر دریا - خصوصیات فیزیکی آب دریا (شامل کشند، امواج،  
جريان های دریایی، زمان ماندگاری آب دریا (زمان تعویض) - خصوصیات فیزیکی و شیمیایی  
پارامترهایی آب دریا (شامل درجه حرارت، تبخیر، شوری، چگالی، اکسیژن، قلبائیت،  
کدورت، مواد فنده).

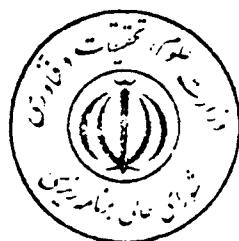
۵- مقایسه موارد فوق با دریای خزر  
حدود ۲۰ درصد مطالب ارائه شده باستی در باره دریای خزر باشد.

۱- جعفری، ع. ۱۳۶۶. فرهنگ بزرگ گفتا شناسی، شناسنامه جغرافیای طبیعی ایران.

۲- مرسی نیکجه، ا.م منصوری، م.ب. چرخانی مندم، ۱۳۶۹،  
جغرافیای خلیج فارس، دانشگاه امام حسین.

- 1- Brewer, P. et al. Chemical oceanographic data from persian gulf sea  
of oman woods hole Inst. Oc. Mass. U.S.A.
- 2- Emery,K.O. 1956 . Sediments and waters of the persian Gulf.  
Bull.Amer. Assoc. petrol. Geology ,40 .

به متبع ارائه شده در سرفصل ویژگیهای غیرزیستی دریای خزر ترجمه شود.



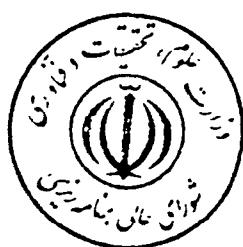
ویژگیهای زیستی آبهای دریای ایران  
(دریای خزر)

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

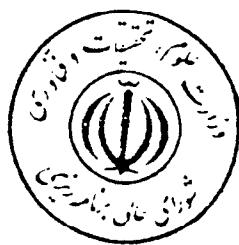
- ۱- ویژگیهای جانوران بومی سازش یافته به آب لب شور دریای خزر
- ۲- سیمای منطقی فود دریای خزر
- ۳- گونه زایی در دریای خزر
- ۴- تاریخچه جانوری (مهاجران آب شبرین به دریای خزر - جانوران با احالت دریای مدیترانه - مهاجران قطب شمال - مهاجرین تا خوانده آبهای شبرین )
- ۵- ارتباطات بین موجودات دریای خزر و دیگر دریاچه ها
- ۶- تنوع زیستی منابع زندگانی دریای خزر
- ۷- میکرو ارگانیسمهای دریای خزر
- ۸- پلاکترنها (فیلرپلاکترنها - زئوپلاکترنها - مهاجرات عمومی زئوپلاکترنها)
- ۹- کنزیان (گسترش میکرونتوزها - ترکیب کمی کنزیان و ترکیب کیفی کنزیان در شمال ، مرکز و جنوب )
- ۱۰- ماهیان دریای خزر (گروههای زیستی - مهاجرت ماهیان ، ماهیان اقتصادی )
- ۱۱- خزندگان دریای خزر
- ۱۲- پرندگان دریای خزر
- ۱۳- پستانداران دریای خزر
- ۱۴- صید و صیادی در دریای خزر (ماهیان خاوریاری ، استخوانی خصوصاً کلیکا)
- ۱۵- تکثیر پرورش آبزیان (ماهیان خاوریاری ، آزاد ، کپور ماهیان ، میگو و غیره )

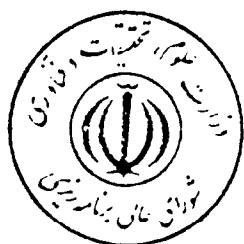
منابع مورد ارائه شده با ویژگیهای زیستی خلیج فارس و دریای عمان



- 1- Zenkevich , L. 1963 . The Caspian Sea in : Biology of the Seas of USSR. George Allen and Unwin Ltd. London, 955 p.
- 2- UNDP, GEF . 1998 . Caspian Environment Programme . Nat , Rep . of the Islamic Republic of Iran, Dept . Environ , 142 P.

به منابع ارائه شده در سرفصل و پژوهشی نوشتی خلیج فارس و دریای خزر ترجمه شرد.





ویژگیهای زیستی آبهای دریای ایران  
(خليج فارس و دریای عمان)

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

- ۱- منده شامل خصوصیات زیست محیطی و اکرلوزیکی حاکم بر خليج فارس و دریای عمان.
- ۲- تولیدات اولیه (مبزان، پراکندگی و تنفسات، منابع و محدودیت ها)
- ۳- گیاهان (جلبکهای نک سلولی، جلبکهای پرسلولی، گلنهای دریایی و گیاهان حرا)
- ۴- جانوران (گروههای اصلی، زئوپلاتکترنیا، کرمها، استخنج ها، مرجانها، نرم تناد، سخت پوستان، خارپستان، خرندها، ماهیان، پرندگان و پستانداران).
- ۵- زیستگاهها (پنهانهای جزو مدی شامل گنس، شنی و رسی - مناطق زیر جزو مدی - خورها و مصب ها - بسترهاي علف های دریایی و جلبکهای پرسلولی دریایی - نیازهای نمکی - جنگلهای حرا - آبستگاهای مرجانی - منابع موارد فرق با ویژگیهای مربوط به دریای خزر).
- ۶- تشیم بندی اکرلوزیکی آبزیان (پلازیک و بنیک).
- ۷- مدیریت و حفاظت محیط زیست دریایی (آبزیان حفاظت شده - زیستگاههای حساس ساحلی و دریایی - آلودگینها و جبهه های تأثیرگذاری آنها بر محیط زیست دریایی خليج فارس و دریای عمان - مدیریت مناطق دریایی - منابع موارد فرق با ویژگیهای مربوط به دریای خزر).
- ۸- درصد مطالب بایستی در باره خليج فارس و دریای عمان و بقیه در مورد دریای خزر باشد.

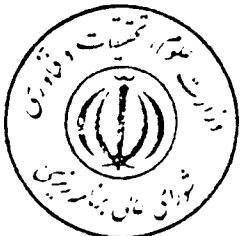
- 1- Nybakken , J. W. 1997. Marine biology. Westley Edue. Publ. Reading MA., 481 P .
- 2- Moore , H.B 1958 . Marine Ecology. John Wiley and Sons , Inc N.Y. 493 P.
- 3- Freidrich , H. 1969. Marine Biology. Univ. Washington . Pr. Seattle 474 P.

- 4- Boaden , P. J.S . and R. Seed . 1985 . Coastal Ecology . Chapman and Hall, N.Y.,218 P .
- 5- Raffaelli , D. and S. Hawkins . 1996. Intertidal Ecology . Chapman and Hall, N.y.



## آلودگیهای آبهای دریایی ایران

(دریای خزر)



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

آشنایی با دریای خزر - ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی دریای خزر - منابع آلوده کننده - کشاورزی و نقش کشاورهای حاشیه دریای خزر در میزان آلودگی کشاورزی (کودهای شیمیایی، سحوم، حشره‌کش‌ها، علف‌کش‌ها و فارچ‌کش‌ها) - سهم ایران در آلودگی دریای خزر - نیروگاههای انحری مستقر در حاشیه دریای خزر - نیروگاههای حرارتی مستقر در حاشیه دریای خزر و تأثیر آنها بر آبزیان - تأثیر پساد چرنوبیل بر اکریوستم دریای خزر - آلودگیهای نفتی دریای خزر - مقایسه آلودگیهای نفتی سواحل آذربایجان با سایر سواحل - تأثیر سیاستهای نفتی دریای خزر بر آینده آن - خطرات ناشی از انتقال نفت و گاز از طریق دریا - آلودگی از مواد زائد خانگی و صنعتی در دریای خزر - بررسی رودخانه‌های منتهی به دریا از نظر آلودگی - نقش اکریوستم های ساحلی در تعادل بیتلوریک دریای خزر - بررسی پدیده eutification و آینده آن در دریای خزر - مقایسه توان خود پالایی دریای خزر و خلیج فارس - اهمیت حفاظت از محیط زیست دریای خزر - حد مجاز مواد آینده (سحوم، فلزات سنگین) در آب و آبزیان.

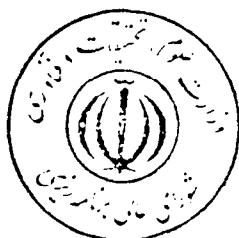
منابع:

### ۱- گزارش‌های اختصاصی منطقه

- 1-Clark , R.B. 1992. Marine pollution
- 2- Marine pollution Bulletin
- 3- Kurper , J. , W. J.Van den Brink (eds) 1989. Fate and effects of oil in marine ecosystem. Martinus Nijhoff publication.

به منابع ارایه شده برای خلیج فارس و دریای عمان توجه شود.

آلودگیهای آبهای دریایی ایران  
(خليج فارس و دریای عمان)



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

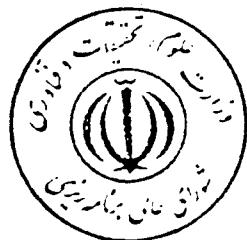
آشنایی با خلیج فارس و دریای عمان - اهمیت پارامترهای فیزیکی و شیمیایی مؤثر در آلودگی -  
منابع آلوده کننده خلیج فارس: منابع نفت شامل بیوه برداری نفت، اکتشافات، حمل و نقل  
حرادث و سوانح کشندیا - تاثیر جنگ ایران و عراق - جنگ خلیج فارس و تاثیرات زیست محیطی آن -  
نیروگاههای انرژی مستقر در حاشیه خلیج فارس - نشر پالایشگاهها و صنایع پتروشیمی احداث شده  
در خلیج فارس - تاثیر بسادر کشتیرانی و صبادی در آلودگی خلیج فارس -  
سینه آلودگیهای صنایع، کشاورزی و شهری در آلوده سازی خلیج فارس. آشنایی با کربستهای حساس شامل: تالاب شادمان  
اکرسیستمهای مانگرو، خورها و مصب ها - نحوه ردیابی منشا مواد نفتی - سرنوشت مواد نفتی  
در دریا - تاثیر مواد آلاینده بر آبزیان - منابع عناصر سنگین آلوده کننده در خلیج فارس  
شامل سرب، جیره، کادمیوم، آرسنیک، بیکل و غیره.

منابع:

1-Marine Pollution Bulletin.

2-Fate and Effects of oil in Marine Ecosystems.1989.Kurper,J and Van den Brink  
(ed).Martinus Nijhoff Pub.

## زیست‌شناسی بی‌مهرگان دریایی ایران



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

۱- تعریف و توصیف -

۲- خصوصیات عمومی، اهمیت اقتصادی، تولید مثل و تاثیرات

شاخه‌های:

Porifera استنجها

Ctenophora شاه داران

Platyhelminthes کرم‌های پهن

Acanthocephala

Annelida کرم‌های حلزونی

Bryozoa

بند پایان با تاکید بر شاخه سخت پوستان (Crustacea)

نرم تنان (Mollusca) با تاکید بر رده‌های دوکنه‌ای‌ها، شکم پایان، سرپایان.

خار تنان (Echinodermata) با تاکید بر خبارهای دریایی.

شبه طنابداران (Hemichordata).

به مواردی از قبیل زستگاه، مکانیسم تغذیه و نوع تغذیه، مکانیسم حرکت،

تنفس، تنظیم اسمزی، شنا و شناوری، دفاع و چرخه زندگی اشاره شود.

منابع:

1- Life of Invertebrates.1997.Kashyap,V. UBS

2-TheInvertebrates,ANewSynthesis.1993.Barnes,R.S.K.,P.Lalow  
and P.J.W.Olive.Blackwell Scientific Pub.

3-InvertebrateZoology.1991.Meglitsch,P.A.andF.R.Schran.Oxf.Univ.Pr.

## زیست‌شناسی مهره داران دریانی ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی



- (۱) تعریف و خصوصیات

- (۲) منشاء و سیر نکاملی

- (۳) گروه‌های عمدی و تقسیم بندی . شامل: رده ماهیان ، رده پستانداران ، رده پرندگان دریایی و رده خزندگان .

- (۴) رده ماهیان (Chondrichthyes) : رده بندی و سبتمانیک (دهان گردان ، ماهیان استخوانی و ماهیان غضروفی) . نحوه شناوری ، انواع باله ، شناوری ، غذا و تغذیه ، حس ، مهاجرت و نشکل گله ، تولید مثل ، انواع آبهای عمیق و خصوصیات آنها ، ارزش تجارتی او میزان صید سالانه . انواع اکولوژیک ماهیان (سطح زی ، میان زی و بستر زی) ، وضعیت ذخایر جهانی ماهیان ، انواع عمدی ماهیان دریایی ایران ، ارزش تجارتی و میزان صید سالانه ، وضعیت ذخایر آنها در آبهای ایران .

- (۵) رده پستانداران (Mammals) : انواع و رده بندی (نهنج ها و دولفین ها ، گاوان دریایی ، نک ها و گرازهای دریایی) خصوصیات زیستی و نوع زندگی ، وضعیت صید و صبادی ، پراکنش جهانی و در ایران ، اهمیت حفاظت .

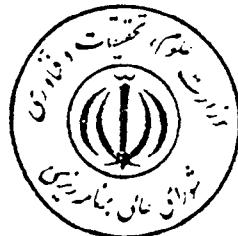
- (۶) رده پرندگان دریایی : انواع ، غذا و تغذیه ، مهاجرت ، تولید مثل ، انواع و تنوع در ایران و جهان ، اهمیت اقتصادی ، فواین حفاظتی .

- (۷) رده خزندگان دریایی (Reptiles) : انواع و رده بندی (لاک پستان ، مارها و سوسماران) اهمیت ، خصوصیات زیستی ، ارزش تجارتی ، پراکنش ملی و جهانی ، انواع در ایران ، فواین حفاظتی .

منابع:

- 1- Marine Biology.1991. Webber,H.H.and H.V.Thurman.Harper Collins Publisher.
- 2- Marine Biology .1997.Castro,P.and M.E. Huber.W.C.B.
- 3- Oceans (An Introduction to the worlds ).1991. Duxbury and Doxbury . W.C.B

۴- مارهای ایران ، دکتر اطمنی ، ۱۳۵۸ - سازمان حفاظت محیط زیست .  
۵- پرندگان ایران - ۱۳۶۲ - سازمان حفاظت محیط زیست .



## زیست‌شناختی پرندگان دریاچه

تعداد واحد : ۲  
نوع واحد : نظری - عملی

مندمه

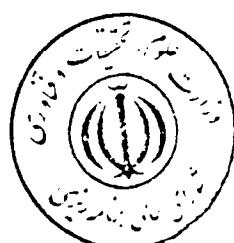
کلبات برندۀ شناختی - طبقه بندی پرندگان

معرفی پرندگان دریاچی

- تولید مثل در پرندگان دریاچی : شامل ، وضعیت گنادها ، جفت‌گیری ، آشیانه سازی ، ساختمان آهیانه ، متدار تخم و دوران تغییر ، مدت زمان پرورش جوجه ها ، انواع جوجه ها ، فاکتورهای موثر در تولید مثل .
- دستگاه گوارش پرندگان دریاچی و تفاوت های اصلی آن با سایرین .
- تغذیه در پرندگان دریاچی شامل : رژیم غذایی . رجحان غذایی ، چگونگی تعیین رحجان غذایی ، تغذیه و رژیم غذایی جوجه ها ، قلمرو تغذیه ای .
- مهاجرت در پرندگان دریاچی : مسیر مهاجرت ، زمان مهاجرت ، انواع مهاجرت ، علل مهاجرت عوامل موثر در مهاجرت .
- عادات و رفتار پرندگان دریاچی ، شامل ، رفتارهای تغذیه ای ، تولید مثل مهاجرت ، فلکرو خواهی و انواع آن .
- جمعیت پرندگان دریاچی شامل ترکیب جمعیت ، تشکیل کلشی ، علال تشکیل کلشی .
- ارتباط پرندگان دریاچی با منابع آبی و استخراهای پرورش آبیان .

منابع :

- 1- Waterfowl Ecology .1990.Owen.M.and J.M.Black. Chapman and Hall Publ., N.Y.

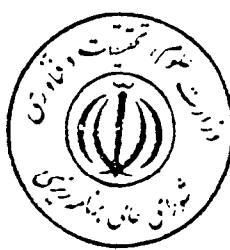


2-Ornithology.1995.Gill. Chapman Hall Pub.

3-Sea Bird Ecology.1987.Furnes,R.W. and P.Monaghan. Chapman and Hall Pub. N.Y.

4-The Thick Billed Murres of Prince Leopold Island .1981.Gaston,A.J.and D.N.Nottleship. Canadian Wild Ser. Canada.

4-Stability of Biological Communities.1983.Svirzeev,yu.M.and D.O.Logofet. Mir.Publ.Co. Moscow.Transl.by:A.Aviov.



## زیست‌شناسی پستانداران دریانی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

(۱) تعریف

(۲) منشاء و سیر تکاملی

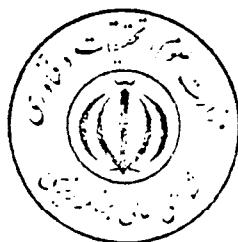
(۳) زیده بندی و گروه‌های مختلف

- (۴) رده آب بازان (Cetaceans) : انواع نهنگ‌ها و دلفین‌ها، خصوصیات زیستی شناگری و غرتص، تغذیه، تولید مثل، حس و هوش، اکرلورکبیش، کاربرد در صنایع نظامی و متعدد تاریخی، صنعت شکار نهنگ‌ها، رفتار زیستی، مهاجرت، وضعیت ذخایر.

- (۵) رده گواران دریابی (Pinnipeds) : انواع شامل : فک‌ها (Seals) سیرهای دریابی (Sea Lions)، و گرازهای دریابی (Walruses)، خصوصیات زیستی و زندگی، شامل زیستگاه، شناو غرض، تولید مثل، تغذیه، حس، کاربرد آنها در صنعت، میزان شکار شدن، وضعیت ذخایر.

- (۶) فراین و مترادفات بین‌المللی و ملی مربوط به معاهده حفاظت پستانداران دریابی.

- (۷) اندامات و گزارشات مرجحه در کشور در خصوص شناسایی انواع مختلف و گونه‌های بافت شده در خلیج فارس و دریای عمان و دریای خزر.

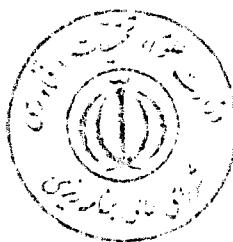


منابع :

- 1-Marine Biology .1991. Webber,H.H. and H.V.Thurman. Harper Collins Pub.
- 2- Marine Biology . 1997. Castro,P. and M.E.Huber.W.C.B.
- 3- Oceans (An Introduction to the worlds ) .1991. Duxbury and Duxbury .W.C.B.
- 4- Marine Mammals . Pacific Search .1973. Haley , D . (ed) . Seattle.

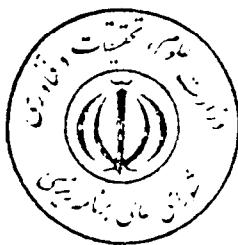
۱- خر خسرو ، فردی در ۱۳۷۶. گزینشی در سوره بهگ که مای خلیج فارس برگز نخستین نسلات خلیج فارس .

۲- راهنمای پست‌ورزان ایران - فرد. ۱- هریتگوون و بیرون نو هنگ دره شوری. ۱۳۷۵. سازمان حفاظت محیط زیست .









## زیست شناسی کف زیان دریایی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

تفصیل بندی بستر دریاها از نظر مرفعت . تفصیل بندی بستر دریاها از نظر ساختار ، تعاریف و واژه ها ، ویژگیهای زیست محیطی بسترها (نور ، شوری ، درجه حرارت ، اکسیژن ، غذا)

کف زیان روی بستر زی (Epifauna) ، کف زیان درون بستر زی (Infauna) . کف زیان از نظر اندازه (ریز Microfuna مترسط Macrofauna و بزرگ Meiofauna) ساختار جوامع ، تنوع زیستی و چرخه های زیستی در گروه های زیان بستر زی و درون بستر زی .

گروه های عمده جانوری و گیاهی کف زی ، کف زیان ساحلی و آبسنگهای مرجانی و بیولوژی آنها ، کف زیان مناطق جز و مدی و ببرلر زی آنها . کف زیان آبهای عمیق و دره های دریانی و بیولوژی آنها ، رفتار تغذیه ای کف زیان ساحلی ، جز و مدی و اباهای عمیق ، نقش کف زیان مناطق سه گانه در چرخه غذائی دریاها ، اثرات آلودگی ها بر رهوی کف زیان .

عملی : شناسائی وسائل نمونه برداری ، نمونه برداری از مناطق ساحلی و جز و مدی کاربرد عکاسی و تلویزیون در مطالعه کف زیان ، عمل آوری و رقم بندی نمونه ها ، نمونه برداری از گیاهان کف زی و محاسبه تولیدات اولیه آنها ، اندازه گیری جریان انرژی .

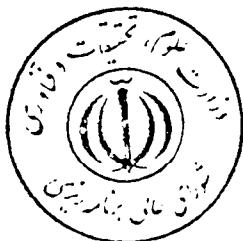
منابع :

1-Marine Biology .1991.Webber,H.H. and V.Thurman. Harper Collins Publ.N.Y.,424 .p .

2-Marine Biology.1997.Nybakken,J.W. Addison Wesley Publ , N.Y.481 p .

3-Method for the study of Marine Benthos.1971.Holme,N.H.and H.D.McIntyre. Blackwel Sci. Publ. , Oxford , 334 p .

## ریست شناسی فیتوپلانکتونهای دریایی



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

مقدمه ای بر محیط دریایی

ویژگیهای آب ترکیبات شبیهای - خواص فیزیکی و شبیهای آب دریا - جغرافیا و زئور مرور فرلوزی آبها - درجه حرارت و لایه بندی بر عمودی ترده های آب و جربان - اجزاء اکروسبت - چرخه های بیوشیمیایی، شناسایی رده های اصلی فیتوپلانکتون ها، ساختار بیونیک

اکروسبت - کنترل اکرلورزی و تنظیم - مقابله با بین اکروسبت های خشکی و دریایی -

تفاوت های فیزیکی و شبیهای - تفاوت در چرخه زندگی - تفاوت در غسل و ساختار - مسیریت

محیط دریایی - شبیمات کرجکتر آبهای جهان - شبیم بندی فیتوپلانکتون ها بر اساس زینگاه پلانکترونیک و بنتنیک

آناز - عناصر موجود در محیط اطراف فیتوپلانکتون ها و در سلولهای فیتوپلانکتونی - غلظت کلروفیل و فتوسترنز -

درجه حرارت و فتوسترنز - شوری و فتوسترنز - فیکاسبرون کردن در گیاهان دریایی - منبع کردن معدنی برای فتوسترنز -

بیوشیمی فیکاسبرون کردن - جذب نوتریتن - مکاتزم جذب یون - رخیزه نوتریتن - تولید اولیه در مناطق مختلف

جغرافیایی (دریاهای معتدل - گرمسیری - فضی - آبهای ساحلی و مصبیا) - نکنکهایی برای تخمین تولید اولیه -

انواع تولید مثل در فیتوپلانکتونها - کنترل محضر نکثیر - پراکنش و محیط

1- The Biology of Marine Plants. 1986. Mathew J. Dring

2- Marine Biology, An Ecological Approach. 1993. Harper Collins College Publishers.

3- Dynamics of Marine Ecosystem. Biological Physical Interactions in the Ocean. 1991. Mann, K.H. and J.R.N. Lazier.

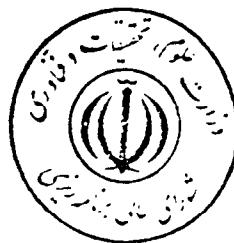
## زیست شناسی زئوپلانکتون های دریایی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

- (۱) تعریف و خصوصیات
- (۲) اهمیت مطالعه و نقش آنها و زنجیره حیاتی و ارزش اقتصادی آنها
- (۳) روش های نمونه برداری
- (۴) توده زنده و محصول سریا (Standing crop)
- (۵) انواع کلی زئوپلانکتون ها
- (۶) گروه های عمده زئوپلانکتون های دریایی ، شامان :

- Protozoa
- Cnidaria(Coelenterata)
- Ctenophora
- Nemertea
- Annelida
- Larval Forms of Benthic Invertebrates
- Chaetognatha
- Mollusca
- Heteropoda
- Thecosomata
- Gymnosomata
- Cephalopoda
- Crustacea
- Cumacea
- Isopoda



(۱۰) تعیین میزان حد اکثر برداشت پایدار (MSY).

(۱۱) تعیین میزان فربیب بهره برداری از یک ذخیره (E).

منابع :

-(۱) صید و نرسانات ذخایر. لی و استروفی وورایت. ۱۳۷۵. ترجمه سید محمد رضا فاطمی، انتشارات شبلاط ایران.

منابع :

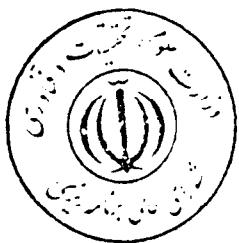
1- Manual of Fish Biology .1992. Biswas.

2-Introduction to Tropical Fish Stock Assessment,Part 1.( Manual).1992.Sparre P.and S.C.Venema. FAO,FTP:306/1 Rev.1.

3- Fisheries Biology , Assessment and Management.1997.King,M. Fisheries News Book.



## غواصی



تعداد واحد : ۱

نوع واحد : نظری - عملی

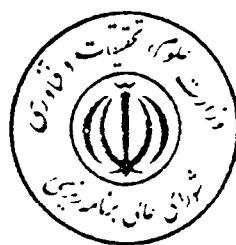
- متدنه ای از فرایین بین المللی دریا
- اشاره به فرایین ملی و بین المللی شامل بیمه، کلامهای آمرزشی، ثبت مدارک و مراحل عملی غواصی و اخذ مدرک از یکی از کلوب هانظیر Paddy و BSAC.
- آزمایشهای پژوهشکی و کار با فرمهای معمول در یکی از کشورها.
- معرفی لوازم غواصی، طرز کار و نگهداری از آنها ( شامل کپسول، رگولاتور، جلیقه، لباس، عینک، ماسک، فشار سنج، قطب نما، کامپرسور).
- تاریخچه و تئوری غواصی.
- فیزیک غواصی، فشار، بینائی، تنفس، شناختی، و صوت.
- انواع غواصی نظیر Scuba و Snorkelling.
- علائم غواصی و نشان گذاری محل غواصی در دریا.
- قابق و تجهیزات.
- ابزارهای ویژه.
- Decompression و کار با جداول Decompression جزر و مد و هواشناسی.
- مثابله با حوارد و کمکهای اولیه.
- محلهای مناسب برای غواصی.
- غواصی در آب شیرین، دریا، در شب، آب کدر، جریانات، نواحی عمیق، صخره ها و شکافها نواحی سرد و گرم.
- جائزه ای دینامی خطرناک.
- روشهای ردابی و جستجو در دریا.

منابع :

1- Scientific Diving , A General Code of Practice.1996. Fleming,N.C.and  
M. D. Max . Best Publ , UNESCO Publ.

2-Top Dive Sites of the Indian Ocean.1999. Jackson, J. New Holland  
Publ. Singapore.

3-The British Sub- Aqua Club. 1993. Sports diving The Britidh Sub . -  
Aqua Club Diving Manual. Stanley Paul. London.



## غواصی عملی

تعداد واحد: ۱

- نیز انسانی شنا در حد حداقل ۶ طول استخربدون ترقوت و بالا آوردن ۳ تا ۵ آجر از کف استخرب (حداقل عمق ۴ متر) (نیز انسانی شنا در آب دریا طی حداقل ۸۰۰ متر). Fin در مدت ۱۶ دقیقه - انسانی عملی با Fin زدن صحیع و Snorkelling

- انسانی با ندام ابزارهای غواصی ، طرز پرکردن کپسول و کپسول کرجک اینستی ، شستن و سابل ، نصب کپسول و پوشیدن نیاس ، استفاده از کمر بند سریع مناسب.

- جگ کردن سه عامل (قبل از ورود به آب) ۱- سبته تنفس بدون مشکل از دهنی ۲- کنترل هوای درون لوله های تنفس به کپسول ، راکت ۳- انسانی با روش سریع آزاد شدن از جلینه و کمر بند سریع .

- تمرین علام (سیگالها).

- انتراع روشهای ورود به آب از خشکی ، قابق با کنشی .

- تنظیم هوای راکت به منظیر قرار گرفتن در سطح آب و یا شناوری در اعماق مختلف.

- غواصی با حداقل تعداد ۲ نفر - تمرین تمیز کردن عینک و خارج کردن هوا از زیر عینک آب .

- در آوردن دهنی هوا و جابجایی آن با فرد مقابل - استفاده از دهنی فرمیمه فرد مقابل و شناشی مرازی .

- تمرین معلن زدن ، شناختی مستقیم ، بالارفتن و پائین آمدن .

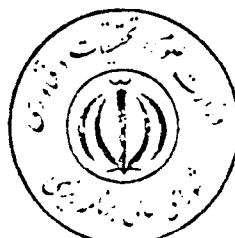
- در آوردن لوازم غواصی در زیر آب پوشیدن مجدد آن (در مراحل پیشرفته ، تعریض کپسول خالی با کپسول پر ارسالی از سطح آب تمرین گردد).

- تمرین انتقال فرد حادثه دیده به سطح آب با کمک راکت هوا ، تنفس صحیع دهان به دهان در سطح آب ، روشهای کشیدن فرد به ساحل (Tow techniques)

- انسانی با روشهای اینستی در کنار استخرب و داخل آب شامام وضعیت Hypoxia ، سرما ، آتش سوزی ، جراحت ، غرف شدگی .

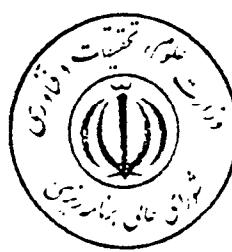
انسانی با مراکز زدیک بزشکی و در موارد غواصی در دریا بازی دیگرین اطافک تنظیم فشار.

Decompression chamber



- غرachi در آب شیرین ( بعنوان مثال دریاچه های پشت رودهای بسته با آبگیرهای کم عمق ) - غرachi در دریا.
- مشخص نمودن هدف و برنامه کاری و تنظیم وظایف هر فرد بعنوان رهبر گروه، غرachi معمولی ، قایقران و توجيه هر فرد در عمل به وظایف خود و آشنائی با نیاز احتمالی افراد دیگر.
- طرز سوار شدن و پیاده شدن قاینهای بادی - کار با علائم استاندارد و نصب شناور ( بریه ) و پرجم.
- طرز شناور ماندن در سطح آب در مواقع گم شدن و نحره پایداری طولانی در سطح آب.
- یافتن جهت با استفاده از قطب نما، عوارض طبیعی و جهت گیری رسوبات بستر.
- عکس پردازی زیر آب .

1-The British Sub-Aqua Club.(1993).Sport diving .The British Sub-Aqua Club Diving Manual .Stanley Paul , London.



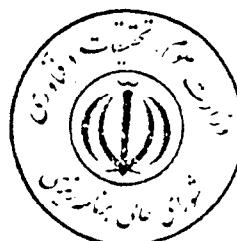
## فیزیولوژی جانوران دریایی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد نظری - عملی

غده هیرفیز - آلتومی و ترشحات آن - نقش نور و هیرفیز در آبیابان - نقش هرمون پرولاکتین با پارالاکتبین و هرمون رشد در ماهیان - رطابت و کنتراکت آن در ماهیان - بخش درود ریز پانکراس - استروئیدهای آدرنوكورتیکال - نقش جسم استانبروس - غدد اولنیموبراشمال و تنظیم کلیسم در ماهیان - بیرونفیزو سبستم نورو سکرتری دمی در ماهیان - تولید مثل - هرمونها و رفتارهای تولید مثل در ماهیان و سایر جانوران دریایی - تمایز جنس در آبیابان - رشد و ترسعه تخم ها و لاروها - سلولهای ماهی و روشهای کشت آنها در شرایط Invitro - کروماتوفورها و پیگمانها در ماهیان - بیولوژیکسنس - ماهیان سمی و ماهیان کشنده - سبستم عصبی خودکار در ماهیان - سبستم گردش خون - تنظیم اسید ، باز در ماهیان - ویژگیهای هیوگلوبین و بانهای خونی در آبیابان - مکانیسم تبادلات گازی در ماهیان - تنظیم تنفس در آبیابان - ماهیان هواشنسی (Air breathing) - نقش کبه شنا بعنوان یک عضو هیدروستاتیک - فشارهای هیدروستاتیک - سبستم ایمنی در ماهیان - محظوظه های بدن در ماهیان و بخش و انتشارات الکترولینها - نقش کلیه در ماهیان - ترشح نمک در ماهیان - اثرات شوری بر لارو و تخم ماهیان استخوانی - تشکیل محصولات دفعی - متابولیسم حد واسط مواد در ماهیان - تغذیه ، هضم و مصرف - ارزی در ماهیان - عضلات - بینایی - شناوری - خط جانبی - دریافت الکتریستی - تولید الکتریستی - بروست و فلس - سازش با محیط .

- 1- Fish physiology (ed) . Devid. H .Evans .2nd ed. 1998.CRC Press.
- 2- Fish Physiology .W.S. Hoar and D.J. Randall. 1999. Academic Press.
- 3- Journal of Fish Biology
- 4- Journal of Fish Physiology .



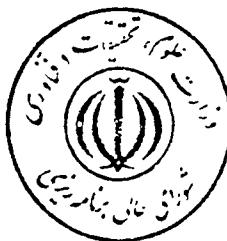
## ماهی‌شناسی با تأکید بر فیزیولوژی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

طبیه بندی جامع ماهیان - شکل ماهی و سازش با محیط - پرست و فلس - عضلات و حرکت - دستگاه عصبی - تغییر رنگ - دستگاه گردش خون و تنوع آن ، دستگاه تنفس و تنوع آن دستگاه دفعی و تنظیم استری - سیستم کنترل حرارت - بینایی - تعادل - شنوایی - خط جانبی - دریافت کننده های حرارتی ، الکتریکی و شیمیایی - دستگاه تولید الکتریته - شناوری و حفظ آن - تنوع تغذیه و اندامهای سازش باشه - دستگاه گوارشی و تنوع آن - تولید مثل و استراتژی آن - رابطه ماهیان با یکدیگر، رفتار (Schooling) - مهاجرت - جهت بابی - بیولوژی میسان - غدد درود رنگ.

منابع: -



1-Interrelationships of Fishes.1996.Stiassny,M.L.J.,L.R.Parenti and G.D.Johnson.Academic Press.

2-Behavioural Ecology of Teleost Fishes.1997.Jean-Guy J.Godin. Oxford University Press.

3-The Physiology of Fishes.1998.Evans,D.H.CRC Press.

4-The life of Vertebrates.1995.Young,A.Z.Academic Press.

## زیست‌شناسی نبی پلانکتونهای دریایی

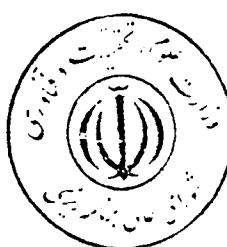
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

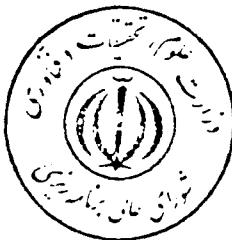
### مقدمه ای بر معیط دریایی

ویژگیهای آب ترکیبات شیمیایی - خواص فیزیکی و شیمیایی آب دریا - جذراها و زئور مورفرلری آبهای آبها - درجه حرارت و لایه بندی بر عردی ترده های آب و جریان - اجزاء اکرسینم - چرخه های بیوشیمیایی، شناسایی رده‌های اصلی فیترپلانکتونها، ساختار بیونیک اکر سینم - کنترل اکرلوری و تنظیم - مقابله آبهای اکر سینهای خشکی و دریایی -  
نشانهای فیزیکی و شیمیایی - نفاوت در چرخه زندگی - نفاوت در غمل و ساختار - مسربت  
محیط دریایی - نسبمات کوچکتر آبهای جهان - نسبیت بندی فیترپلانکتونها بر اساس زیستگاه پلانکتونیک و بینیک آنان - عناصر موجود در محیط اطراف فیترپلانکتونها و در سلولهای فیترپلانکتونی - غلظت کلروفیل و فتوستتر - درجه حرارت و فتوستتر - شروری و فتوستتر - فیکاسبرن کریں در گاهان دریایی - منع کریں معدنی برای فتوستتر - بیوشیمی فیکاسبرن کریں - جذب نزربنت - مکاتیزم جذب یون - رخیزه نزربنت - تولید اولیه در مناطق مختلف جغرافیایی (دریاهای معتدل - گرمسیری - قطبی - آبهای ساحلی و مصبیها) - تکبکبایی برای تخمین تولید اولیه - انواع تولید مثل در فیترپلانکتونها - کنترل محیطی نکنیز - پراکنیش و محیط

- 1- The Biology of Marine Plants. 1986. Mathew J. Dring
- 2- Marine Biology, N Ecological Approach. 1993. Harper Collins College Publishers.
- 3- Dynamics of Marine Ecosystem. Biological Physical Interactions in the Ocean. 1991. Mann, K.H. and J.R.N. Lazier.



## اکروفیزیولوژی گیاهان در ریاضی



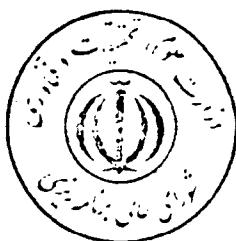
تعداد واحد : ۲  
نوع واحد : نظری

- ۱- اکروفیزیولوژی فیتوپلاتکترنها - پروکاریونهای فتوستنتزی - باکتریهای فتوستنتزی - سبانوفیتها - فیتوپلاتکترنها یا بیکاریوتیک (واجد و فاقد فلازیل) - چرخه های زندگی - مراحل مختلف چرخه زندگی اسپورها و سبستها - اسپورهای جنسی و تولید مثل جنسی - تأثیرات محیطی بر شکل فیتوپلاتکترنها - رفتار همزیستی - بیمارها - سبستانیک - تخمین نسبت رشد - تخمین حالت فیزیولوژیکی فیتوپلاتکترن - فتوستنتز در فیتوپلاتکترنها - جذب طبیعی - پرسبله فیتوپلاتکترن - جذب مراد نامحلول - عمل نور در فتوستنتز در جمعیت‌های طبیعی - برانگیختگی و نشر طیف فلورورسانس - ارتباط بین کلروفیل و فلورورسانس - فتوستنتزو شدت نور - اندازه گیری نور فتوستنتزی - اندازه گیری فتوستنتزی در جمعیت های طبیعی - ظرفیت فتوستنتزی - -

- ۲- اکروفیزیولوژی گیاهان در ریاضی و جلبکهای در ریاضی شامل نکشیدن چرخه های زندگی - اسپورها و سبستها - تأثیرات محیطی بر علتهای در ریاضی و گیاهات در ریاضی - رفتار همزیستی - بیماریها - سبستانیک - تخمین نسبت رشد - فتوستنتز - عمل نور در فتوستنتز در جمعیت های طبیعی - برانگیختگی و نشر طیف فلورورسانس - ارتباط بین کلروفیل - فلورورسانس فتوستنتزو شدت نور - اندازه گیری نور فتوستنتزی -

- ۳- اکروفیزیولوژی قارچها، گلکنگها، مانکروها - دینامیکهای نورترنیتها - نیتروژن - اندازه گیری و پراکنش نورترنیتها - اندازه گیری مستقیم جذب نیتروژن و اسمبلاسبرن در کلیه جوامع - گیاه - تغذیه نیتروژنی - فشر شامل متایولیسم فسفری در گیاهان - فسفر در آبیهای طبیعی - گیاه - جذب فسفات و رشد فشر بعنوان فاکتور کنترل کننده گیاهان - سبلیکات - اشکال مختلف سبلیکات در آب در ریاضی و آب در ریا - میزان سبلیکات در طبیعت - حالتهای بیوشیمیابی و مورفولوژی اسمبلاسبرن سبلیکات - نقش سبلیکات در تنظیم رشد گیاهان، اسید سبلیکات بعنوان

محدوده کننده نور و پینی در آب - چرخه مجدد سبلیس - فلزات تربس در تنظیم رشد گیاهان شامل پراکنش فلزات در آب های طبیعی - فاکتورهای خارجی مؤثر بر میزان فلزات - سازش های بیولوژیکی بر استرس فلزات تربس - ویتامین ها و رشد گیاهان - نقش متابولیکی ویتامین ها - مطالعات اکرلوزیکی در مناطق خاص - ویتامین ها و نسبت رشد - گیاهان در رایین شامل توالی در آبهای اقیانوسی - آبهای آزاد ساحلی - آبهای ساحلی کم عمق و در دیگر زیستگاهها فاکتورهای مؤثر بر توالی .



## گیاهان دریایی ایران

تعداد واحد: ۲

### نوع واحد: نظری - عملی

(۱) کلبات تقسیم بندی و انواع گیاهان دریایی پرسنلی، شامل:

- گیاهان عالی: نکله ای ها (علف های دریایی و دویه ای ها (گیاهان حرا)

- گیاهان بست پارسه داران: جلبک های سبز (Chlorophyta) جلبک های فهره ای (Rhodophyta) و جلبک های قرمز (Phaeophyta).

(۲) انواع گیاهان دریایی آبهای ایران، شامل خانوارده، جنس و گونه بر حسب:

- دریای مازندران، جلبک های علف های دریایی

- دریای عمان، جلبک ها، علف های دریایی و درختان حرا

- خلیج فارس، جلبکها، علفهای دریایی و درختان حرا

(۳) زیستگاه ها و روشنگاه های گیاهان دریایی در ایران، شامل:

- بر حسب مکان:

- خلیج فارس

- دریای مازندران

- بر حسب زیستگاه:

- پنهانه های جزو مدی (Intertidal) با بستر های سنگی، شنی و رسی

- مناطق زیر دست ساحلی (Subtidal) شامل بستر های سنگی، شنی و رسی

- بر حسب نوع گیاه:

بستر های علف های دریایی (Sea grass beds)

بستر های جلبک های دریایی (Seaweeds beds)

(Mangrove forests) جنگل های حرا

(۴) زیستگاه های اصلی گیاهان دریایی ایران، شامل: خلیج گواز با تأکید بر درخت حرا،

سواحل سنگی چابهار با تأکید بر جلبک های دریایی، منطقه خوریات نیاب، سبریک ناجاسک با

با تأکید بر درختان حرا با دو جنس *Rhizophora* و *Avicennia*، منطقه شمال فشم در ناحیه لافت - خمیر با تأکید بر گیاه حرا جنس *Avicennia* و علف های دریابی، خصوصاً گونه غالب *Haledule uninervis* منطقه خلیج بابنده با ذکر گونه حرا جنس *Avicennia* و سواحل سنگی استان بوشهر شامل خصوصاً بندر طاهری و بندر بوشهر با ذکر جلبک های دریابی و علف های دریابی و مناطق زیستگاهی آنها.

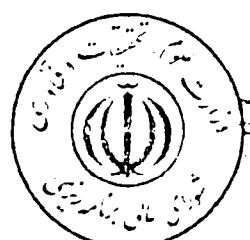
(۵) توصیف مناطق نیزارهای نمکی (Salt marshes) در منطقه شمال خلیج فارس در نواحی دوچه دبلم و اطراف دلتای رودخانه کارون با گونه های احتمالی *Phragmites*.

(۶) توصیف گیاهان شور دوست مناطق بالا دست (Supra tidal) ساحل، شامل انواع *Holecnemon*، *Salicornia*

(۷) توصیف خصوصیات و ویژگی های گیاهان دریابی ایران، شامل خصوصیات زیستگاهی، نوع رویش از نظر تراکم، زمان گل دهنی، نحوه افزایش و تکثیر، خصوصیات مرغولوزیکی

(۸) توصیف اهمیت زیست محیطی و اکولوژیکی مناطق گیاهان دریابی از نقطه نظر حمایت حیات دریابی خصوصاً انواع آبزیان تجاری.

(۹) بیان قوانین و مقررات محیط زیست در خصوص انواع و مناطق حناخت شده گیاهان دریابی ایران و اهمیت ملی و بین المللی آنها.



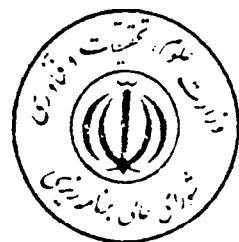
(۱۰) مصارف داخلی در کشور و شدت آن.

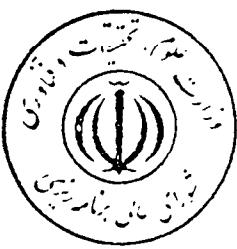
منابع:

- ۱- مبانی جلبک شناسی. دکتر هرمز دیار کیان مهر. ۱۳۷۱. دانشگاه مشهد.
- ۲- نکنلوژی نبه های جزر و مدی بندر خسیر. سید محمد رفاناظمی. ۱۳۶۹. سازمان حناخت محیط زیست.

- ۳- گزارش پرورده بررسی مندماتی هیدرولوژی و هیدروبیولوژی خلیج گراتر . بنیمن  
زارعی . ۱۳۷۲. مرکز تحقیقات شیلاتی آبهای چابهار.
- ۴- گزارش مندماتی خلیج های آبهای جنوبی ایران . حسین شرفی و حسینعلی عابدی .  
۱۳۷۲. مرکز تحقیقات شیلاتی آبهای چابهار

3- A Field Guide to the Sea Shores of Kuwait and the Arabian Gulf. David A. Jones. 1986. University of Kuwait.





## نکشیر و پرورش گیاهان دریائی

تعداد واحد: ۲

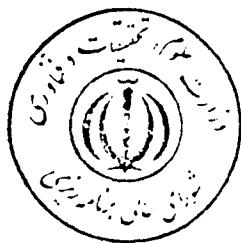
نوع واحد: نظری - عملی

اهمیت جهانی پرورش گیاهان دریائی مبتنی بر گروهها و گونه های پرورشی روشهای تولید مثل و تولید مصنوعی بذر در جلبکبای دریائی، روشهای گوناگون پرورش جلبکبای دریائی پرورش انواع جنس *Gracilaria*, *Caulerpa*, *Porphyra*, *Laminaria*, *Undaria* و سایر جنس های مهم پرورشی انواع جلبکبای خوراکی. انواع جلبکبای صنعتی روشهای برداشت تولید روشهای آماده سازی جلبکبای خوراکی.

منابع:

- 1- Barnabe ,G (ed)1990 . Aquaculture . Vol . 2. Ellis Horwood-Publ , N.Y  
571 P .
- 2- Dawes , C. J . 1998. Marine Botany . John Wiley and Sons , Inc . N.Y .  
480.p
- 3 Iversen , E.s . 1976 Farming The Edge of the Sea. Fishing News Books Ltd, Farnham , 436 P .
- 4 Pillay T. V. R. 1990 . Aquaculture , Principles and Practices . Fishing News Books Ltd, Farnham , 575P .

## غواصی



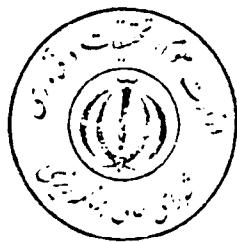
تعداد واحد: ۱

نوع واحد: نظری - عملی

- مندمه ای از فواین بین المللی دریا
- اشاره به توانین ملی و بین المللی شامل بیمه، کلاسیفیکی آبرازشی، ثبت مدارک و مراجعت علی
- غواصی و خذ مدرک از یکی از کلوب های غواصی Paddy و BSAC
- آزمایشگاهی پزشکی و کار با فرمهای معمول در یکی از کشورها.
- معرفی لوازم غواصی، طرز کار و نگهداری از آنها (شامل کپرل، رگولاتور، جلیقه، لباس، عینک، ماسک، فشار سنج، قطب نما، کامپرسور).
- تاریخچه و تئوری غواصی.
- فیزیک غرائی، فشار، بیانی، تنفس، شناختی، و صوت.
- انواع غواصی نظیر Scuba و Snorkelling.
- علامت غواصی و نشان گذاری محل غواصی در دریا.
- قابق و تجهیزات.
- ابزارهای دیگر.
- Decompression و کار جداول Decompression جزو مد و مواد شناسی.
- مشابه با خراحت و کمکبایی اونبه.
- محلبایی مناسب برای غواصی.
- غواصی در آب شیرین، دریا، در شب، آب کدر، جریانات، نواحی عیق، صخره ها و شکافها نواحی سرد و گرم.
- جانوران دریائی خطرناک.
- روشنایی زدایی و جستجو در دریا.

منابع:

- 1- Scientific Diving , A General Code of Practice.1996. Fleming,N.C and  
M. D. Max . Best Publ , UNESCO Publ.
- 2-Top Dive Sites of the Indian Ocean.1999. Jackson, J. New Holland  
Publ. Singapore.
- 3-The British Sub- Aqua Club. 1993. Sports diving The Britidh Sub -  
Aqua Club Diving Manual. Stanley Paul. London.



## غواصی عملی

تعداد واحد: ۱

- نیازنایی شنا در حد حداقل ۶ طول استخراج بدون ترقه و بالا آوردن ۳ تا ۵ آجر از کف استخراج (حداقل عمق ۴ متر) (نیازنایی شنا در آب دریا طی حداقل ۸۰۰ متر با Fin در مدت ۱۶ دقیقه - شناسی عملی با Fin زدن صحیح و Snorkelling

- آشنایی با نسام ابزارهای غواصی ، طرز پرکردن کپرل و کپرل کرجک اینشی ، شستن و سایبان ، نصب کپرل و پوشیدن لباس ، استفاده از کمر بند سریع مناسب .

- چک کردن سه عامل (قبل از ورود به آب) ۱- بیشم تنفس بدون مشکل از دهنده ۲- کنشیل هرای درون لوله های منشار به کپرل ، ژاکت ۳- آشنایی با روش سیع آزاد شدن از جلبه و کمر بند سریع .

- تمرین علام (بیگنانها).

- انواع روشهای ورود به آب از خشکی ، فاین باکشی .

- تنظیم هرای ژاکت به منظور فرار گرفتن در سطح آب و یا شناوری در اعماق مختلف .

- غواصی با حداقل تعداد ۲ نفر - تمرین تمیز کردن عینک و خارج کردن هوا از نیر عینک آب .

- در آوردن دهنی هوا و جایگانی آن با فرد منابل - استفاده از دهنی ضمیمه فرد منابل و شناسی مرازی .

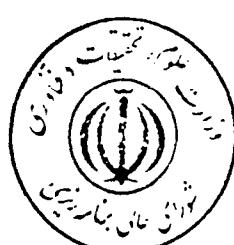
- تمرین معلق زدن ، شنای مستقیم ، بالارفتن و پائین آمدن .

- در آوردن لوازم غواصی در نیر آب و پوشیدن مجدد آن (در مراحل پیشرفته ، تعریش کپرل خالی با کپرل بر ارسالی از سطح آب تمرین مجدد).

- تمرین انتقال فرد حادثه دیده به سطح آب با کسک ژاکت هوا ، تنفس صحیح دهان به دهان در سطح آب ، روشهای کشیدن فرد به ساحل (Tow techniques)

- آشنایی با روشهای اینشی در کنار استخراج داخل آب شامل وفععت Hypoxia ، سرما ، آتش سوزی ، جراحت ، غرق شدگی .

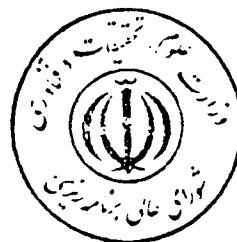
آشنایی با مراکز نزدیک پزشکی و در مراره غواصی در دریا با نزدیکترین اطافک تنظیم فشار . Decompression chamber



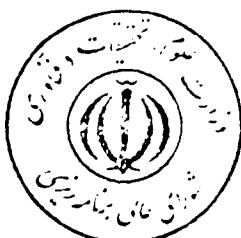
- خواصی در آب شیرین (بعتران مثال دریاچه های بست رودهای بسته با آنگه های کم عست) - خواصی در دریا.
- مشخص نمودن هدف و برنامه کاری و تنظیم وظایف هر فرد بعتران راهبرگرده . خواصی معبرانی . قابضان و ترجیب هر فرد در عمل به وظایف خود را شناسی با بازار احتمالی افراد دیگر.
- طرز سوار شدن و پیاده شدن قاینهای بدی - کار با علائم استاندارد و نصب شناور (بریه) و پرچم .
- طرز شناور ماندن در سطح آب در موقعیت گه شدن و نحره پایداری طرانی در سطح آب .
- یافتن جیت با استفاده از قطب نما، عوارض طبیعی و جیت گیری رسمیات بسته .
- عکس چرخه ای نیز آب .

من:

1-The British Sub-Aqua Club.(1993).Sport diving .The British Sub-Aqua Club Diving Manual .Stanley Paul , London.



## سنجد از دور



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

### ۱- مفاهیم و اصول سنجد از دور:

اهمیت و اهداف - انرژی و طیف انکترومغناطیس - فیزیک نور و ارتباط آن با درس سنجد از دور - تأثیر متغیر ماده و انرژی - مکانیسم برخورد انرژی خورشید با پدیده های زمین ، واحد های اندازه گیری در سنجد از دور - آمار و اطلاعات از منابع زمین .

### ۲- دستگاهها، انواع سکو و سنجدندها در سنجد از دور

انواع سکوهای ماهواره ای و مشخصات آن ها.

انواع سنجدنده و مشخصات آن ها مانند RBV-MSS-TM

سنجدنده های تصویری و عکس برداری هواپی - انواع دوربین - فیلم و فیلتر .

### ۳- ویژگیهای تصاویر سنجد از دور

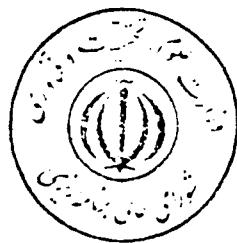
خصوصیات ماهواره های لندست - اسپات - اطلاعات ماهواره های قابل دسترس - سیستم ماهواره های آینده - آشکار سازی تصاویر بطریق فتو اپتیکی - روش های تجزیه و تحلیل رقومی تصاویر - فرآیند آشکار سازی - روش های چند طبیعی اتوماتیک - تصحیحات هندسی - روش تطبیق تصاویر در زمان های مختلف .

### ۴- تفسیر آماری و تعبیر و تفسیر اطلاعات سنجد از دور

تفسیر تصاویر ماهواره ای به روش سنتی - روش تفسیر رقومی - روش های طبقه بندی داده های ماهواره ای - طبقه بندی نظارت نشده - طبقه بندی نظارت شده و انسواع آن - روش های آماری - کاربرد آمار چند متغیره بر روی داده های ماهواره ای .

## عملی

- آشنایی با عکس هایی سیاه و سفید - تعیین منیاس - تهیه اطلاعات از عکس هایی .
- آشنایی با ابزار تجزیه و تحلیل تصاویر - آشنایی با نرم افزارهای تجزیه و تحلیل داده های سنجش از دور - طبقه بندی داده های ماهراره ای - کاربرد داده های ماهراره ای در تهیه نقشه های متابع زمین - کاربرد سنجش از دور در علوم زیستی .



## فناوری زیستی گیاهان دریائی



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

- مندمه ای بر بیونکنولوژی، سرویس‌های بیونکنولوژی (استراتژی زست ترده) شامل مواد خام تغییر پذیری محصولات، مخازن غذیه ای (Feedstocks) مراد خام پتروشیمی و شیمی و آینده بیونکنولوژی.

- بیولوژی ملکرایی و جاتوران Transgenic تولیدات طبیعی و فرآیندها، کشت بیولوژی نکامی بیولوژی کارخانه های سلولی.

- عکس العمل پائزئن و میزان روشبای مشخص کننده میزان آلبینده ها در موجودات (Bioremediation) تنوع، سازگاری محیط و تکامل، شاخصهای زیستی (Biomarkers)، همزنی (Symbiosis)، و برونهای زنگنه و بیولوژی زنگنه صنعتی: تکنولوژیهای پروبلاست و لفاح سلولی، مهندسی زنگنه عکس العمل زنجبیر های بلبمری.

- فرآیند بیولوژی تکنولوژی تخمیر، اصول رشد میکروبی، طراحی محیط کشت جهت فرآیندهای تخمیر، تکنولوژی Mammalian و کشت سلول گیاهی، فرآیند Downstream.

- تکنولوژی آنزیم، طبیعت آنزیمها دستره العمل آنژهمها، مهندسی آنزیم Immobilised و مهندسی پروتئین آنزیمها، تکنولوژی تولید آنزیم، آنزیم

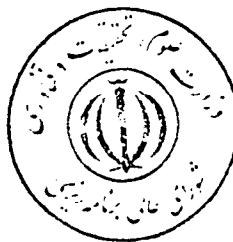
- منبع سوخت بیولوژیکی، فوستتر، منبع نهائی انرژی، منابع زیست توده، نهیه اتانول از زیست توده، نهیه متان از زیست توده.

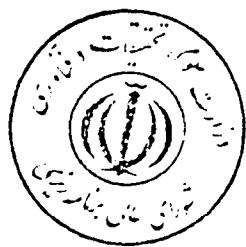
- سلول منفرد پروتئینی، احتیاجات پروتئین، پذیرش و سمت سلول منفرد پروتئینی.

- سلول منفرد پروتئینی مشتق شده از منابع بالای انرژی، سلول منفرد، پروتئینی حاصل از انتلافات سلول منفرد پروتئینی حاصل از محصولات کشاورزی، سلول منفرد پروتئینی حاصل از جلبکها، پیامدهای اقتصادی حاصله از پروتئین منفرد سلولی.

- بیونکنولوژی و دارو، pharmaceuticals- pharmacenicals
- آنتی بیوتیکها، واکسنها و آنتی بدیه مترکلنان، زن تراپی.
- بیونکنولوژی محیطی، اکریوزی میکروسی . بیونکنولوژی محیطی، روشهای تصفیه پسابها و فاضلابها.
- نکنولوژی Jandfill کمپرست کرد. Bioremediation، میکروبها و محیط زیولوزکال ، غذاءو بیونکنولوژی آشامدگیها، غذاءو fermentations beverage . آبزیها و فرآیندهای غذائی Bioprocess
- فندی علاقت غذائی . شاخصی Rapid نکنولوژی

1- New Developmental Marine Biotechnology. 1998. Y. Iel Gal , and H.O Halvovson , Plenum press N.Y.





## سیر انرژی در دریا

تعداد واحد : ۲

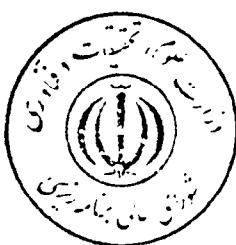
### نوع واحد : نظری و عملی

باد و حرکت آب دریا - پرسه های انفسنر - نیروی کربولیس ، جریانهای سطحی دریاها و اقیانوسها - انواع جریان سطحی - جریانهای عمیق دریاها و اقیانوسها - چرخش ترمohaلین Thermohaline - حرکت آب در محله های نیمه بسته دریابی مثل خورها و مصب ها - امواج در دریا - اجزاء امواج دریاها - حرکتهای موج - تولید موج در ناحیه اولیه - امواج در خارج از ناحیه اولیه - امواج نواحی کم عمق - طوفان و تأثیر آن بر سواحل - امواج دیگر - روشهای اندازه گیری امواج - روشهای اندازه گیری جریانهای دریابی - ارتباط جریانها با یکدیگر جزر و مد - انواع جزر و مد - تأثیر جزر و مد در ساحل - جریانهای جزر و مدی - نیروگران از جزر و مد - ساعت جزر و مدی جانداران - تأثیر حرکت آب در سواحل - سواحل ماسه ای - سواحل صخره ای - خورها و مصب ها - جابجایی رسویات سواحلی توسط آب .

### منابع :

- 1-Waves and Beaches : The Dynamics of Ocean Surface.1980. Bascom,W . Garden City , USA .
- 2- Waves , Tides and Shallow Water Processes.1989. Open University , Pergamon Press , USA.
- 3- Tides , Surges and Mean Sea-level.1987.Pugh,D.T. NewYork , Willey , U.S.A
- 4-The Book of Waves.1997.Kampion,D. and A.Brewer. Robert Rinehart, U.S.A.

## فرآیندهای بوم شناختی در دریا



تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

مندمه ای بر دینامیک دریاها، حرکت های ارزشیاب، لایه های اکسن، جریانهای باروتروپیک، جریانهای فراجهشنه (Upwelling)، ترمولکلاین، هالوکلاین، شرایط آب در مناطق باز افیانرس (فاده ارتباط با ساحل)، دید مبک دریا در استوا، جریانهای استواهی، دید مبک نواحی معتمله، لایه بندیهای آب دریا، دینامیک مناطق قطبی و ارزی ط آب و پیغ، ارتباط بین های قطبی و طرفانها، جزر و مد، میزان جابجایی آب توسط جزر و مد، جریانهای جزر و مدی، تغییرات درگردش وضعی زمین و تأثیر آن بر دریا، جزر و مد داخلی (Baroclinic)، جزر و مد و گذشت زمان، دینامیک سواحل، باد و جریانهای حاصل از آن، امواج تابه فلات قاره (Continental shelves)، استناده از عکس های ماهواره ای برای تحلیل فرآیندهای دریا، ارتباط اتمسفر و اقیانوس، پیش بینی دریا (تache حد امکان پذیر است)

(۹)

منبع:

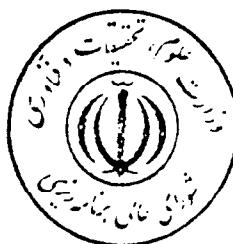
Numerical Models of Oceans and Oceanic Processes. L. H. Kantha and C.A. Clayson.

## تنوع زیستی و گسترش جغرافیایی آبزیان دریایی ایران

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

- (۱) توصیف تنوع زیستی و بیان محدوده های آبهای دریایی ایران، شامال دریایی مازندران، خلیج فارس و دریای عمان و محیطهای وابسته.
- (۲) توصیف، بیان و تسمیه بندی کلی اکرلوزیک آبزیان شامال، سطح زیاد، میان زیان و بستر زیان و ذکر تنوع زیستی گروه های اصلی برای هر یک.
- (۳) پلانکتون ها، شامال فیتنریا لاتکتون و زئوپلانکتون با تأکید بر گروه های اصلی و تغییرات فعلی. - (۴) گیاهان دریایی شامال علف های دریایی، جلبک های پر سلولی و درختان حرا، با ذکر گونه ها و مناطق رویشگاهی در دریایی مازندران، خلیج فارس و دریای عمان.
- (۵) گیاهان دریایی شامال علف های دریایی، جلبکهای پر سلولی و درختان حرا، با ذکر گونه و مناطق رویشگاهی در دریایی مازندران، خلیج فارس و دریای عمان.
- (۶) استخن های دریایی، خلیج فارس و دریایی عمان، با تأکید بر *Halichondria*, *Cliona*, *Haliclona*, *Tedania* در مناطق رویش اصلی.
- (۷) مرجان های خلیج فارس، بیان انواع آبسنگهای جزایر و انواع پراکنده، و توصیف و ذکر گروه های اصلی و گونه های مهم شامل مرجان های مغزی، انگشتی، شاخ گوزنی و غیره.
- (۸) انواع شناپر های دریایی و پراکندگی آنها در زیستگاههای عمدۀ مانند جزایر مرجانی کیش و لاوان و جنس های *Calliactus*, *Diadumene* و کاربرد نجاری آنها.
- (۹) دو کنه ای ها زیستگاه های اصلی و انواع مهم شامل صدف های مروارید ساز، صدف خوراکی انواع کله (Cockles)، اسکالرپ، ماسل و دیگر انواع در دریایی مازندران، خلیج فارس و دریایی عمان.



(۹) حلزون ها، زیستگاه های اصلی و انواع مبهه شامال Turbans, Topshells, limpets

Sea slugs, Bubbles, Olives, Whelks, Murexes, Winckles, Cowries, Conch, Wormshells,

دیگر گروه های اصلی، در خلیج فارس، دریای عمان و دریای مازندران بانگید برگزینه های منم.

(۱۰) سرپایان، شامال ماهی مرکب، اسکرونید و هشت با، پراکندگی و تنوع گونه ای در خلیج فارس و دریای عمان و اهمیت تجاری و میزان صید سالانه.

(۱۱) دیگر گروه های نرم تنان مانند Tusk Shells و کبرتین ها.

(۱۲) خار پرستان، شامال گروه های اصلی خبارداری ای، ترنیا، الارشن، ستاره های دریایی و کربنیدها، زیستگی ها، فراوانی و اهمیت تجاری در خلیج فارس و دریای عمان.

(۱۳) سخت پرستان، شامال گروه های عمد: بیگرها، خرچنگ ها و شاه بیگرها، بارناکل ها، ایزوپردها، میبدها، آمیبردا - نوصیف پراکنش و گروه های عمد: تجاری، میزان بجزه بردازی و مصرف، در دریای مازندران، خلیج فارس و دریای عمان.

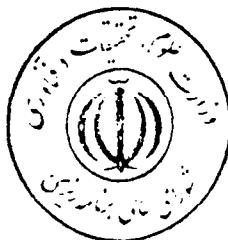
(۱۴) کرم ها، شامال کشم تران و پرستان. همیت در زنجیره جبات، تنوع گونه ای و پراکنش -

(۱۵) ماهیان، شامال انواع استخواری و غصروفی، تعداد گونه ها در کل و برای هر گروه، آکرلوزیک و در حد امکان بر مبنای خاترواده در آبهای ایران، یعنی انواع حفاظت شده کمیاب و مرد صبد بی رویه واقع شده - میزان بجزه بردازی تجاری.

(۱۶) پستاندران دریایی، شامال نهنگ دا، دولنین ها و مگاو دریایی (در جنوب خلیج فارس) انواع و پراکندگی در دریاهای ایران، قوانین و مقررات حفاظتی.

(۱۷) خزندگان دریایی، شامل مارهای دریایی و لاک پستان. تنوع گونه ای، زیستگاه، اهمیت تجاری و بنا حفاظتی (قوانین و مقررات).

(۱۸) پرندگان دریایی، شامل انواع بزمی و مهاجر، گونه های حفاظت شده و کمیاب، زمان مهاجرت، پراکندگی در دریاهای ایران، انواع قابل شکار.



## بوم سازگانهای آبهای دریایی ایران

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

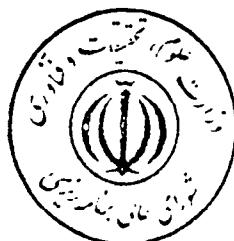
(۱) دریای مازندران : مرفعبت جغرافیایی ، شرایط اقلیمی ، خصوصیات آبنگاری (فیزیکی و شیمیایی) خصوصیات زمین شناسی و رسوب شناسی ، انواع مهم موجودات . زیستگاه های اصلی شامل ساحلی ، زیر ساحل ، فلات قاره و مناطق عیش دریا ، سترن آبی - آلودگی .

(۲) بیکره های وابسته به دریای مازندران با ذکر کلیه خصوصیات محیطی ، زستی و زیستگاهی شامل ، خلیج گرگان ، تالاب آبرسان و بحث رودخانه های مهم (مانند سپیدرود)

(۳) خلیج فارس : مرفعبت جغرافیایی ، شرایط اقلیمی ، خصوصیات آبنگاری (فیزیکی و شیمیایی) خصوصیات زمین شناسی و رسوب شناسی ، انواع مهم موجودات آبزی و زیستگاه های اصلی شامل مناطق جزر و مدی ، خورها و مصب ها ، آبنگ های مرجانی ، مناطق رویش مگاهان دریایی (پنهانه های جلبکی ، پنهانه های علف های دریایی و دریانه حرا) ، نیزارهای نمکی (Salt Marsh) ، مناطق نیز جزر و مدی ، سترن آب ، مناطق حناخت شده شامل خلیج تایپند ، جزیره شبدوتو ، منطقه حرای لافت - خمیر و انواع آبزیان حناخت شده . جزایر خلیج فارس (و جزایر جزر و مدی مهم) ، مسئله آلودگی هاو زمان تخلیه آب حرصه و تأثیر آن محیط و موجودات ، بهره برداری تجاری از انواع آبزیان آن .

(۴) دریای عمان ، توصیف آن به مانند خلیج فارس ، با تأکید بر بستر های سنگی و موجودات آبزی خاص آنها (خصوصاً جلبک های دریایی و شاه میگر) ، توصیف شرایط خاص مانسون و تأثیر آن بر اکروسیسم دریای عمان و زنجیره غذایی ، جریان های دریایی ، ذخایر عمده و مهم آبزیان - توصیف مناطق حناخت شده خلیج گراتر و خورهای تیاب ، سیریک و کلامی ، تناؤت اکروسیسم آن با خلیج فارس از نقطه نظر شرایط محیطی و وضعیت حوضه (تبادلات آبی)

بهره برداری تجاری آبزیان .



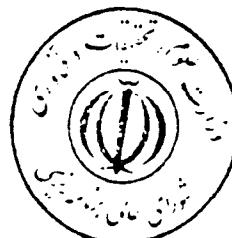
## اکوفیزیولوژی آبزیان دریایی

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری - عملی

محفظه های بدن و پخته و انتشار انکترولینها - حجم کلی بدن - روشیای شناسائی و تعیین محفظه های بدن - فضای محفوظه ای در ماهیان - ترکیبات انکترولینها در ماهیان - کلبه د : شناسائی انواع - مکانیسم های کلیری در گونه های مختلف حائزه ای در ماهیان و ارتباط آنها با محیط زیست - هیبت و ظایف نکاملی نواحی هرمولوگ در نزدیکی ماهیان - ترشیح نمک در ماهیان مختلف با توجه به محیط زیست آنها - اثرات شوری بر روی نظم و لازو ماهیان استخراجی متها و لذخ - رشد اولیه Hatching - فیزیولوژی لاروها - متامرفوز - پخته و انتشار - تشکیل محصولات دفعی - الگوهای دفع محصولات نهایی در آبزیان - غیرفعال سازی عوامل متابولیتی - منابع بیتلودنی و محصولات انتهائی - مراحل نکاملی در سیستم دفع جائزه ای دریائی - مکانیسم های کنترل - متابولیسم حد واسط در ماهیان - متابولیسم گلکوز، لیپید و سپکا اسید سپریک و واکنشی مربروطه - نفذیه، هضم و مصرف انرژی در آبزیان - منابع انرژی - منابع غیر انرژی - احتیاجات انرژی - هورمونهای رفتار های تولید مثلی در ماهیان - نقش عوامل خارجی و سیستم های آندوکرینی در تولید مثل ماهیان - تعیین جنسیت در ماهیان - هرمافروزیسم - گنوتکریسم - اساس ژنتیکی تعیین جنسیت - کنترل تمايز جنسی در ماهیان - النساء کنندگان طبیعی جنسیت - تمايز صفات ثانویه جنسی - کشت سلول : محیط کشت، روشیای کشت - انتخاب بافت مناسب برای کشت، ذخیره و نگهداری - بیولومینسانس - اندامهای نورزا - تنظیم پرتوزانی - مشخصات فیزیکی - اهمیت کاربرد لومینسانس - نشر سرمه در ماهیان - ماهیانی سمی - ماهیان کشنده.

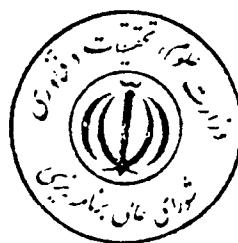
رفتارهای مختلف در ماهیان مرتبط با نغییرات آب و هوا - سازش با محیط - تغییر رنگ ماهیان در شرایط اکولوژیکی مشارکت - رفتارهای ارتباطی - تجمعی - تعاونی - رقابتی - رفتارهای Schooling - رفتارهای ناشی از ترس، تدافعی، نفذیه ای - انتخاب غذا - انتخاب همسر - ارجحیت شربک - جفت گیری - رفتارهای والدینی ( پدرانه و مادرانه) - یادگیری و رفتار -

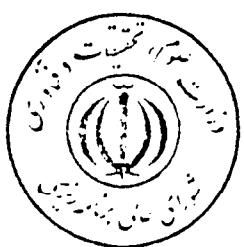


زنگیک رفتار - رفتارهای مهاجرتی - رفتارهای جنسی

منابع:

- 1- Fish Physiology .1998. David. H .Evans(ed) .CRC Press.
- 2- Journal of Fish Biology.
- 3- Journal of Fish Aquaculture.
- 4- Fish Physiology .1990. Hoar, W.S and D.J. Randall. Academic Press .





## توسعه پایدار در دریاها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

تعریف توسعه پایدار، محیط‌های مختلف دریاها، بسترهاي نرم (ماهه‌اي، مگلي و غيره)، بسترهاي سخت (صخره‌اي، سنگلاخی و غيره)، فاکتورهاي زيبتي و غيره زيبتي در اکريلوزي درياني، حرکت انژي در بعد زمان و مكان، تغییرات در جرخه غذائي و انژي، بيماس و اندازه جانوران محدوديت هاي موجود در جرخه غذائي که در اثر شرابط دريا ايجاد مي شوند، اکريلوزي در شبلاط، ارزیابي منابع، نبات سبستم هاي منابع شبلانی و مدبریت صحیح آنها، بعد مکان و تبیه نشی از منابع موجود، برآورد تربلد آبزیان اقتصادي در واحد مكان، جمع آوري اطلاعات در مرور عادات آبزیان اقتصادي، برآورد ذخایر آبزیان، رسم دیاگرام ارتباط جانداران اقتصادي با سیر آبزیان، جرسی جرخه زيبتي جانداران اقتصادي دريا (محال تخم ریزی، مهاجرت در مراحل مختلف محل نفوذیه، زمستان گذرانی...)، شرابط در ناحیه پلازیک دریاها، شرابط در نواحی ساحلی، شرابط در اعماق دریاها، تأثیر برداری برآوردها، تأثیر درجه حرارت و اندازه بدند آبزی در نفوذیه و مرگ و میر طبیعی نگاهی به جرخه غذابی از دیدگاه برهه برداری، مدبریت تک گونه زستگامها، مدبریت چند گونه ای زستگامها، تأثیر منشی برهه برداری بر اکوسیستم.

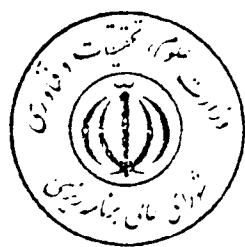
منابع:

An Ecological Framework for Marine Fishery Investigations. 1986. Caddy, J.F. and G.D. Sharp.

## بوم شناختی خورها و مصب ها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی



تعريف خورها و مصب ها و انواع آنها (Creeks , lagoons , fjords , estuaries) نهره تشکیل خورها و مصب ها، چرخش آب و رسوب در خورها، ملاقات آب شور و شیرین در خورها و مصب ها، جزر و مد در خورها، زیم شوری، خورهایی که دارای اختلاط ناقص هستند، خورهایی که دارای اختلاط کامل هستند، رسوب گزاری در خورهای جانداران خورها و مصب ها، سواحل مرطوب (Salt Marshes)، جنگلهای حرا، سواحل گلی جزروندی، توابع اونیه خورها، فراوانی و تنوع جانوران خورها، مشاومت در مقابل تغیرات شوری، مشکلات زندگی در خورها، شرایط زیستی در رسوبات نرم، منابع تأمین کننده مواد آلی خورها، مواد غذایی در دسترس و انواع تغذیه جانداران، انواع ارتباط جانداران در خورها (رفابت، شکارگری و غیره).

منابع:

- 1- The Ecobgy of Marine Sediments .1981.Gray,J.S. Cambridge University Press.
- 2- Ecology of Estuaries( Vol. 1).1986.Kennish,M.J. CRC Boca Raton.
- 3-Ecology of Estuaries(Vol.2).1990.Kennish,M.J.CRC Boca Raton.
- 4- The Estuarine Ecosystem .1981.McLusky D.S. Blackie and Son .
- 5- Tidal Flat Ecology .1985.Reise,K.Springer Verlag,Berlin .

## بوم شناسی آبهای دور از ساحل

تعداد واحد : ۲

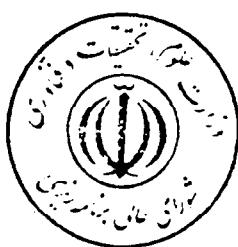
نوع واحد : نظری - عملی

داسته، شوری و درجه حرارت در آبهای باز، فشار آب در اعمال دریا، پلاتکترنها، نکترنها و کنترنها در دریا، چرخه انرژی، تولید کنندگان اوپله، مصرف کنندگان، تجزیه کنندگان، جریان های فرا چاهده و تولیدات آبی رسان دریا، کدو رت آب.

منابع :

- 1-The Universe Below : Discovering the Secrets of the Deep Sea.1997.  
Broad,W. Simon and Schuster,N.Y.

- 2-Marine Life and the Sea .1995.Milane,D.H. Belmont , Calif. Oceans,-  
1992 . Biological Oceanogrphy . Special Issue , 35 (3) .



## بوم شناسی اعمان دریا

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

۱- اهمیت و تاریخچه غرض به اعماق

۲- تابعه بندی اعماق

۳- ساختارهای حرفه‌های عمیق اقیانوسی (پشه‌های اقیانوسی، دشتیها و تپه‌ها، کوه‌های دریایی، ترانشه‌ها، چشم‌های گرم گوگردی).

۴- لایه بندی توده‌های آب اعماق، جریانات عمیقی.

۵- عوامل محیطی (بور، فشار، شرکی، دما، اکسیژن، غذا)

۶- برم شناسی جوامع زیستی اعماق:  
- برم شناسی جوامع کندزی (ترکیب گونه‌ای، تنوع گونه‌ای، ساختار جوامع، جوامع زیستی چشمهای گرم گوگردی).

- برم شناسی جوامع لایه میانی (ترکیب و پراکنش گونه‌ای، تنفسی)

۷- سازگاری جانداران به اعماق (ریخت، تابش زیستی، بو، صدا، تولید مثل، فشار آب، غوطه وری، عادات غذایی و منابع غذایی موجود در اعماق، متابولیسم).

۸- نمره بردازی از اعماق

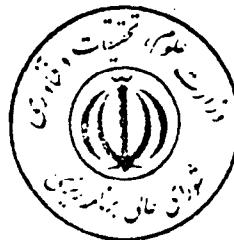
۹- رسانیت اعماق اقیانوس و رابطه جانوران با رسوبات.

منابع:

1- Oceanographic . An Invitation to Marine Science. 1999. Tom Garrison . Wadsworth Publishing Company .

2- Biological Oceanography . An Introduction. 1997. Lalli,C. and T.Parsons . Butterworth Hernemann Pub.

- 3- Marine Biology - An Ecological Approach . 1997. James Nybakken . Harpe and Row Publishers.
- 4 Marine Biology . Its Accomplishment and Future Prospect .1991. John Mauchline and Takahisa Nemoto. Elsevier.
- 5 Marine Biology . 1991 .Webber H.H. and H.V. Thurman Harper. Collins Publishers.
- 6- Marine Biology .1992 . Peter Castro , Michael Huber . Mosby Year Book.
- 7- Marine Biology .1986. Environment , Diversity , and Ecology. Matthew Lerman Pub.



## پوئری فیکاسیون آبهای دریا

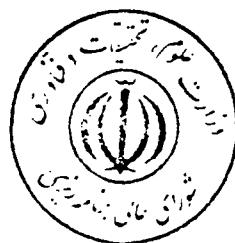
تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

کدورت آب - روش‌های اندازه‌گیری کدورت آب - منابع ورود مواد معلق به دریا -  
میدرودکریورهای دریا - آلینده‌های وردی به دریا - تجزیه مواد آلی در دریا - لایه بندی  
آب از نظر اکسیژن - مصرف شبیهای و بیتلوزیک اکسیژن به عنوان عامل محدود کننده در  
دریا - کشند قرمز - نغیر سطح آب دریا و تأثیرات آن.

منابع:

- 1- Oceanus.1990.Ocean Wast Disposal.Special Issue 33(2).
- 2- Oceanus.1996.Ocean and Climate.Special Issue 39(2)
- 3- The New Order of Oceans.1986.Pontecorvo,C.Columbia University Press.

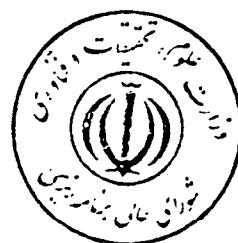


## آلاینده‌های کانی و اثرات آنها بر دریاها

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

نحوه ورود عناصر سنگین به دریاها-رفتار عناصر سنگین در دریاها-ترکیبات شیمیایی عناصر سنگین در دریاها-ترکیبات کلریدی، ملزن و محلول-بررسی میزان غلظت سرب، کادمیوم و جیوه، نیکل، مس، آرسنیک، منگنز-نتیر عناصر سنگین برآبزیان-متابولیسم عناصر سنگین-شاخص آلودگیهای کشاورزی-صنایع نفتی-نحوه تجمع عناصر سنگین در ارگانهای مختلف آبزیان-متبلاسبون عناصر سنگین-نبیمه عذریبورلوزیکی عناصر سنگین در بافتهای مختلف بدن-بررسی عناصر سنگین در آبهای سواحل شمال و جنوب کشور-عناصر رادیواکتیویته در دریاها شامل عناصر طبیعی و حاصل از فعلیت‌های انسانی-مکانیسم دفع طبیعی عناصر سنگین عناصر سنگین در آب و رسوایات.

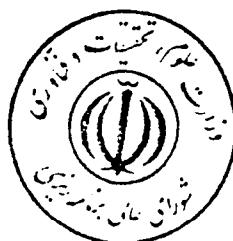


## آلاینده‌های آلی و اثرات آنها بر دریاها

تعداد واحد : ۲  
نوع واحد : نظری - عملی

الف - ترکیبات نفتی : مندمه، حوادث نفتی در دریاها، راهها و رودخانه‌ها به دریاها، سربزی‌شست مراد نفتی در دریاها، ترکیبات نفتی و مشتقات آن، تأثیر نفت بر اکو سبیتم های دریائی، روش ردیابی مواد نفتی، نفت و سواحل، نفت و رسوبات، ترکیبات حلزونی آروماتیک و ترکیبات سرطانزا.

ب : ترکیبات آلی غیر نفتی : سیوم کلره و ترکیبات آن، سیوم فسفره و ترکیبات آن، ترکیبات PCB در دریا، دی‌اکسین و ترکیبات شاخص و خطرناک آن، ترکیبات PAH، نقش صنایع پتروشیمی در آلودگی‌های دریائی، نقش فاضلاب های صنعتی، کشاورزی و خانگی در آلودگی‌های آلی در سواحل و دریاها، تأثیرات آلودگی‌های آلی بر آبزیان، تأثیر جنگ خلیج فارس بر آلودگی آبهای جنوب کشور.



## روش های پیشگیری و مبارزه با آلودگیهای دریانی

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

آشنایی با مناظر حسوس و آسب بذر دریاها، نوش سواحل، خورها، مصب دا و وتنند در اکولوژی و بیولوژی دریا، مکاتب دفع آلودگی در سواحل شنی ماسه ای، گلی و صخره ای، نوش آب نوازن کشتیها در آلودگی دریاها، راهنمای جلوگیری از آلودگیهای ناشی از آب نوازن کشتیها، قوانین مارپیچ Marpol در ارتباط با کنترل و حفاظت دریا، راهکارهای سازمان جهانی دریانوردی IMO در رابطه با کاهش آلودگیهای دریایی، مکاتب کاهش آلودگیهای ناشی از فاضلابهای کشاورزی، صنعتی، خانگی و صنایع پتروشیمی در دریاها، روش های مبارزه با آلودگیهای نفتی در دریاها.

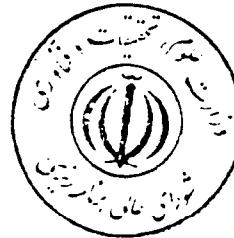


## استانداردهای سلامت آبزیان و انسان

نحوه واحد: ۲

نحوه واحد: نظری - عملی

مناهیم Half time, Guidline, Threshold, Mac value, LOEC, ADI - حد مجاز عناصر سنگین در آبزیان و در ترلیدات جنبی دریابی - حد مجاز ترکیبات نفثی و فتلی - حد مجاز ترکیبات PCBs, PAHs - سوم کلره و فسفره بر آبزیان - حد مجاز قابل جذب عناصر سنگین و آلاینده ها در انسان - مکاتیسم دفع آلاینده هادر انسان - اثر آنزیم سیترکروم P-450 در کاهش آلدگبها - علائم و عوارض ناشی از مسمومیت بر انسان - استانداردهای WHO, FAO, EPA در سلامت انسان و آبزیان - حد مجاز مصرف فیاورده های دریابی با توجه به غلظت آلاینده های آن.



## سم شناسی آبزیان

نعدا واحد: ۲

نوع واحد: نظری - عملی

--- اهمیت سم شناسی آبزیان، نشش آبزیان در آزمایشات توکسیکولوژی روشن انجام نتت با جلبک ها و گیاهان آوندی، روش انجام نتت حاد و مزمن، تشخیص نفع پایانی روش نتت با زئوپلاتکتون ها و بنتیک ها، عوامل بیولوژیکی مؤثر در ایجاد طعم و مزه و سوآبزیان، آشنائی با سبانو توکسین ها، در ماتوکسین ها، نوروتوكسین ها، نفرو توکسین ها، تأثیرات سمی داینوفلازله ها، پپروفیت ها، روش کاهش اثرات سمی آبزیان آشنای با سایر جانوران سمی دریا.

